

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt

Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celeletna naročnina 250 šilingov

P. b. b.

LETNIK XLI.

CELOVEC, PETEK, 23. MAJ 1986

ŠTEV. 21 (2277)

Sinowatz: proti koaliciji s Haiderjem Avstrijski kancler komentiral personalno razpravo svobodnjakov

Še pred torkovim izrednim partijskim kongresom koroških svobodnjakov je zvezni kancler Fred Sinowatz odločno nastopil proti predsedniku koroške FPÖ. Še pred zaupnico, ki jo je Haider dobil na svojem partijskem kongresu, je Sinowatz zavrnil vsakršno sodelovanje s Haiderjem. Sinowatz ne bi bil pripravljen sodelovati s Haiderjem niti kot zveznim šefom avstrijskih svobodnjakov, niti kot ministrom.

To je Sinowatz poudaril, čeprav so se množili tako na Dunaju kot tudi na Koroškem znaki za ponovno svobodnjaško pobotanje. Prijatelji koroškega „upornika“ so to kanclerju zelo zamerili. Kancler Sinowatz je namreč ocenil Haiderja kot popolnoma „nezanesljivega“, saj se skuša na eni strani preriniti v vrh koalicijskega partnerja, na drugi strani pa se na Koroškem upira z vsemi silami

socialistom. Sinowatz pa se je zgražal predvsem tudi, ker „hkrati ne moreš biti minister na drugi strani pa iskati priljubljenost pri ljudeh, ki blokirajo ceste!“ Treba je pač razlikovati med politiki, ki skušajo človeka pridobiti za neko stvar in med ljudmi, ki uganjajo „čisti populizem“.

V svojem ostrem napadu na Haiderja je Sinowatz poudarjal konstruktivnost sedanjega predsednika svobodnjakov Norberta Stegerja, s katerim se je od vsega začetka tudi dogovarjal. Verjetno pa tudi ni noben slučaj, da je Sinowatz kritiziral nacionalno usmerjenega Haiderja, ravno v trenutku, ko socialistično strankino vodstvo ugotavlja potrebo po reformi stranke. S tem reagira kancler Sinowatz tudi na kritiko s strankine baze, ki od vsega začetka ni v celoti odobraval sedanjo koalicijsko politiko.

Konflikt Steger-Haider: Merjenje sil se nadaljuje

Novi veleposestnik Jörg Haider se spet vozi na Dunaj. Predsednik koroške FPÖ, ki je pred mesecem dni napovedal prekinitve odnosov do dunajske centrale, se je spet enkrat uklonil in se sestaja z zveznim strankinim vodstvom, katerega odstop je najprej zahteval. Po zaupnici, ki jo je dobil skoraj soglasno na koroškem izrednem partijskem kongresu, se je v

šredo skupaj z dvema koroškima delegatoma pogajal z zveznim strankinim vodstvom. Dokončnega rezultata na tej seji ni bilo. Obe strani kažeta pripravljenost za sodelovanje, jasno pa je, da se bo merjenje sil še nadaljevalo. Naslednja postaja bo konferenca svobodnjaških deželnih predsednikov 1. junija.

Koroški svobodnjaki s svojo

tevo po odstopu Norberta Stegerja in sekretarja Grabher-Meyerja niso uspeli; prav tako pa vztraja strankino vodstvo na tem, da razsodišče nadaljuje s postopkom proti Haiderju. V tork je namreč to razsodišče ugotovilo, da je Haider s svojim zadržanjem skodoval stranki in da je ogrožal skupnost stranke.

Svoj neuspeh je Haider po seji zveznega strankinega vodstva označil kot „koroško pripravljenost za kompromis“, ki je bila mogoča, ker je „stranka pokazala razumevanje za koroška stališča“, ki so jih strnili v 14 točk obsegajoči zahtevi.

Prepir znotraj svobodnjaške stranke se torej nadaljuje. In vedno več je govora o „potrebi po preseljanju“. Vprašanje je, če bo konferenca deželnih predsednikov 1. junija zmožna končati merjenje sil taborov znotraj stranke. Kajti puljenje za protestne glasove na eni strani, za nacionalne na drugi otežuje svobodnjakom hitre odločitve.

Napredne in demokratične sile v Avstriji, predvsem pa na Koroškem, ne morejo le brezbrizno zasledovati zbiranje desnice, ki še naprej blati vse antifašistične sile in deluje proti mirnemu sožitju obeh narodnosti. Njih demagogija mora biti povod, da se jim še bolj gleda na prste.

Tomšičeva nagrada glavemu uredniku Slovenskega vestnika

Ljubljana, 21. maja – Popoldne so v Ljubljani podelili tradicionalne nagrade za novinarske dosežke oziroma za pomemben prispevek slovenskemu novinarstvu. Nagrade, ki nosijo ime po narodnem heroju Tonetu Tomšiču, vsako leto podeljuje Društvo novinarjev Slovenije. Velike nagrade za življenjsko delo so prejeli Rado Janežič (Slovenski vestnik), Božidar Pahor (Delo) in Marija Cerkovnik (RTV Ljubljana). Tomšičevi nagradi je žirija prisodila Lojzetu Smasku (Večer) in Janku Lorenciju (Teleks), nagrade iz sklada T. Tomšiča pa so prejeli Mija Repovž (Delo), Sonja Znidaršič (Radio Ljubljana) in Marjana Vočina (Nedeljski dnevnik).

V obrazložitvi za veliko priznanje Radu Janežiču je med drugim rečeno, da je Janežič postal član uredništva Slovenskega vestnika že ob njegovi ustanovitvi leta 1947 in pisal članke o vseh za list pomembnih vprašanjih, kmalu pa je prevzel funkcijo odgovornega urednika. „V teku let je izoblikoval čist in prepričljiv novinarski slog, ki je tudi, kar zadeva jezik, Slovenskemu vestniku dal pečat uglednega slovenskega časnika na Koroškem. V začetku 60-ih let je postal glavni urednik Slovenskega vestnika, kar je še danes.“ V utemeljitvi žirije je nadalje zapisano, da je Rado Janežič pisal dolgo vrsto let politične članke in

komentarje ter poročila z mnogih področij slovenske narodne skupnosti na Koroškem, pa tudi o dogajanjih v Sloveniji in SFRJ.

Na slovesni podelitvi Tomšičevih nagrad je imel slavnostni govor predsednik skupščine Slovenije Miran Potrč.

J. Horvat

Ob pomembnem priznanju našemu uredniškemu kolegu in sodružniku Radu Janežiču iskreno čestitamo. Našim bralcem pa napovedujemo, da bomo dosledno in vztrajno delovanje našega glavnega urednika tovariša Rada Janežiča v korist slovenske narodne skupnosti na Koroškem predstavili v Slovenskem vestniku začetek junija – tik pred 40. obletnico našega lista.

Uredniški kolektiv

Barovlje: Neonacistična skupina zajeta

Prejšnji teden je zgorel boroveljski kino, ki je bil v zasebni lasti podjetnika Olsacherja. Tudi posestnik sam je prišel ob življenje.

Strokovni izvedenci, ki so raziskovali vzroke nezgode, so sicer izjavili, da je po vsej verjetnosti Olsacher zaradi hude zadolžitve sam zažgal kino in napravil samomor, toda zanimiva je v tej zvezi druga vest: eksekutiva je zajela deset mladincev – po večini dijake oddelka za orožno tehniko Višje tehnične šole v Borovljah, pri katerih so žandarji našli

tudi cel arsenal neonacističnih letakov, lepakov in drugih propagandnih sredstev. Sicer so mladince že spet izpustili. Toda zadevo hočejo raziskovati naprej. Gotovo skrajni čas, saj so prav dijaki omenjene šole že v preteklosti večkrat dokazali, da je med njimi ideologija nacizma zelo razširjena – tako so na primer motili pred leti predavanje antifašističnega komiteja pa tudi druge prireditve demokratičnih organizacij. Upati je torej, da bo eksekutiva končno razkrila ozadja neonacistične dejavnosti in tudi tiste, ki to ideologijo spravljajo med mladino.

PREBERITE

- 2 Desmond Tutu o Južni Afriki
- 3 Srečanje pevskih zborov v Pliberku
- 4 Ob smrti Zdravka Švikaršiča
- 5 Tamburaši iz Loč gostovali v Trstu
- 6 O tekmovanju za pridobivanje novih naročnikov Slovenskega vestnika
- 6 Pisma bralcev
- 8 Pred praznikom narodnih skupnosti v Velikem Borštovu

Slovenski prosvetaši v občini Bekštanj:

Ureditev dvojezične skupine v enem izmed štirih otroških vrtcev v občini Bekštanj smatrata slovenski prosvetni društvi „Dobrač“ na Brnci in „Jepa-Baško jezero“ v Ločah za tako pozitivno, da ne moreta verjeti, da bi bilo vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev s sklepom občinskega odbora (kakor smo poročali v našem listu, je občinski odbor na seji 4. aprila tega leta zavrnil predlog Enotne liste za uvedbo dvojezične skupine v enem od tamkajšnjih otroških vrtcev – op. ured.) enkrat za vselej odpravljeno.

Zato sta omenjeni društvi napravili skupen „korak v javnost“: na vsa gospodinjstva v občini sta razposlali letak, s katerim jim tolmačita vprašanje dvojezičnosti v otroškem vrtcu ter jih pozivata, da v tem smislu tudi s svoje strani prispevajo k ureditvi, ki bi pomenila važen prispevek mirnemu sožitju in medsebojnemu razumevanju v občini. Poleg tega sta predsednika obeh društev članom občinskega odbora poslala še osebno prošnjo, naj bi pri ponovnem glasovanju o vprašanju dvojezičnosti v otroškem vrtcu premislili svoj odnos do slovenske narodne skupnosti ter s

„Korak v javnost“ – za dvojezični otroški vrtec

svojo odločitvijo prispevali k ohranitvi dvojezičnosti in kulturnega bogastva in s tem k boljšemu sožitju v občini. In svojo prošnjo za podporo v vprašanju dvojezičnega otroškega vrtca so slovenski prosvetaši v občini Bekštanj naslovili tudi še na sredstva javnega obveščanja.

„Korak v javnost“, ki so ga slovenski prosvetaši v občini Bekštanj podvzeli prav za obletnico podpisa avstrijske državne pogodbe, je zanimiv toliko bolj, ker kaže, da tamkajšnji Slovenci vprašanj narodnostnih pravic ne nameravajo obravnavati v svojem zaprtem krogu, temveč izpostavljajo vprašanje enakopravnosti kot problem vseh občanov. V tem smislu tudi njihova ugotovitev, da je dvojezični otroški vrtec del celotne problematike odnosov večina – slovenska narodna skupnost. V svoji argumentaciji izražajo prepričanje, da bi se dvojezičnega otroškega vrtca poslužila tudi nemško govoreča večina, kajti „dvojezični otroški vrtec bi bil kraj, kjer bi se že naši najmanjši učili, da je naše sožitje boljše, če vlada mesebojno spoštovanje namesto nasprotovanja“.

V pismu občanom sta prosvetni

AUSSENDUNG
DER
SLOWENISCHEN KULTURVEREINE
DER GEMEINDE
FINKENSTEIN

15. Mai 1986

Liebe
Gemeindegänger!

S pismom vsem občanom so Slovenci v občini Bekštanj podkrepili zahtevo po dvojezičnem otroškem vrtcu

Nobelovec Desmond Tutu na Dunaju:

„Nekega dne bomo postali svobodni, tedaj se bomo spomnili tudi tistih, ki so bili z nami!“

Pretekli teden se je na vabilo Rennerjevega-instituta mudil na Dunaju vodja južnoafriške anglikanske cerkve, nadškof Desmond Tutu, znan predvsem kot Nobelov mirovni nagradjenec in odločen nasprotnik južnoafriške rasistične diktature. Na posebni tiskovni konferenci v dunajski Concordiji je avstrijskim novinarjem govoril o zaostrižitvi rasnega konflikta v Južni Afriki in o možnostih osvoboditve.

Govoril je zelo odkrito. Spričo pravice in krivice ni mogoče biti nevtralen, je kar uvodoma poudaril. Avstrijskemu protipartheidskemu gibanju, cerkvenim in sindikalnim organizacijam se je posebej zahvalil za izkazano solidarnost in podporo južnoafriškemu osvobodilnemu gibanju. Ne nazadnje so pozivi na gospodarski in politični bojkot rasistične države izredno važni za mednarodni uspeh boja proti rasizmu. Pri tem je Desmond Tutu izrazil upanje, da bo tudi avstrijska vlada končno dosledno stala na strani pravičnih sil. To upanje je vsekakor treba pojmovati kot kritiko nad prodajo avstrijskega orožja rasističnemu režimu. Pravica je brez dvoma na strani črnega prebivalstva, in dežela bo svobodna šele, tako Tutu, ko bo svoboden tudi poslednji južni Afrikanec črne polti.

„Južna Afrika je na robu katastrofe“

je dalje ugotavljal Nobelov nagradjenec. Samo tri poti rešitve bi bile mogoče:

- 1) odstraniti krivični režim in njegove predstavnike potom volitev;
- 2) upor proti krivičnemu sistemu z ofenzivnim in oboroženim bojem;
- 3) zrušitev sistema z nenasilnim uporom.

Prva možnost v Južni Afriki ne more priti v poštev, saj črno prebivalstvo nima volilne pravice. Torej ostaneta le možnosti nasilnega ali nenasilnega upora. On sam da je prepričan o pravilnosti nenasilnega upora, in tudi ANC (Afriški nacionalni kongres – najstarejša afriška osvobodilna organizacija) je spočetka bil za to pot. Danes – ne nazadnje zaradi zaostrižitve konflikta in nepripravljenosti rasistov za spremembe – zagovarja oboroženi boj.

Zlom apartheida bo imel posledice tudi v drugih državah...

„Kaj vse moramo še storiti,“ tako Tutu, „in kaj še vse povedati, da nam bo svet končno verjel? Ali 1500 žrtev v letu 1986 še ni bilo dovolj? Bi bila reakcija druga, ko bi bile žrtve bele polti?“

Desmond Tutu je nadalje ostro kritiziral vlade ZDA, Velike Britanije in ZRN, ki vseskozi ščitijo sistem rasistov v Južni Afriki, a se vsepovsod drugod po svetu postavljajo kot zaščitniki svobode in pravice. ZDA v imenu zaščite svobode napadajo Libijo, Nikaragvo in druge države, proglasile so gospodarski bojkot Poljske in drugih dežel Vzhoda, toda proti rasistični Južni Afriki še nikdar niso kaj ukrenile – nasprotno, celo ščitijo jo ter jo gospodarsko krepijo. „Od kod imajo take države sploh pravico, da v imenu zaščite zahodnega svobodnega sveta vsiljujejo drugim svoje nazore?“ je vprašal Desmond Tutu. Za ZDA in za Anglijo, je nadaljeval, je

jasno, da bi zlom južnoafriškega rasističnega režima imel tudi močne posledice za njihovo lastno narodnostno in rasno politiko.

Odločno nadaljevati, tudi če bo nasilna rešitev vse bolj neizogibna

Nadškof D. Tutu je na razna vprašanja novinarjev dejal, da zavrača reformne predloge, ki jih je v zadnjih mesecih predstavila Bothova vlada. To da so predlogi, ki prihajajo daleč prepozno in ki v nobenem smislu ne ustrezajo predstavam večinskega črnega prebivalstva. Bothovi reformni predlogi so pripravni le za cementiranje rasističnega sistema, čeprav predvidevajo nekatere majhne olajšave.

Južnoafriški borec za svobodo, Nobelov nagradjenec Desmond Tutu.

Toda ključno vprašanje je vsekakor politična moč. Ta ne more na vekomaj ostati v rokah majhne plasti posedujočega belega prebivalstva.

Na vprašanje, ali ni ANC komunistično dominirana organizacija, je Tutu dejal, da to ne drži. Afriški nacionalni kongres da je koalicija na zelo široki osnovi, jasno da so vključeni tudi komunisti ravno tako kot predstavniki drugih svetovnonazorskih smeri in tudi veliko število duhovnikov (ne nazadnje je tudi on vključen v ANC). On sam da sicer upa na nenasilno pot rešitve rasnega konflikta, toda spričo neuvidevnosti rasistov in nadaljnjih zaostrižev je vsekakor tudi mogoče, da se nihče ne bo mogel izogniti nasilnemu preobratu v Južni Afriki. Situacija da je podobna kot pred 40 leti, ko nacističnega zla tudi ni bilo mogoče drugače premagati kakor pa s silo.

Ko bomo svobodni...

„V vsakem primeru,“ tako Desmond Tutu, „pa si bomo zapomnili, kdo je danes za nekaj dolarjev pozabil na nas in naše pravice in kdo nam je pomagal – ne glede na to, kako je svetovnonazorsko opredeljen. Južna Afrika je bogata dežela, in nekega dne bomo svobodni...“

Nadškof Desmond Tutu je zaključil z optimistično mislijo na čas, ko bo klanje mimo, ko ne bo več rasne diskriminacije in ko bo doslej poniževano bantujsko prebivalstvo lahko koristilo in uživalo bogastvo svoje domovine. Najkasneje tedaj se bo moral tudi ves svet s tem sprijazniti, tudi če danes tega še nečemo verjeti. Čas obračuna bo vsekakor prišel, in črno ljudstvo ob Kap Hornu ne bo pozabilo, kdo vse se je boril na njegovi strani...

I. Sch.

Preporod katalonskega naroda

vliva upanje tudi drugim malim narodom

Barcelona, glavno mesto severnošpanske pokrajine Katalonije, je bilo v času od 8. do 12. maja v znamenju proslavljanja katalonske avtonomije in razvoja ter razcveta katalonskega jezika. Ob priložnosti II. mednarodnega kongresa katalonskega jezika (II congres internacional de la llengua catalana) je katalonska vlada povabila zastopnike manjšin in malih narodnih skupnosti iz vsega sveta v Barcelono, da se lahko na licu mesta prepričajo, kaj je katalonski narod dosegel v dosedanji kratki dobi demokratične Španije. Iz Avstrije sta se kongresa udeležila dr. Franci Zwitter ml. za koroške Slovence in dr. Herbert Gassner za gradišćanske Hrvate.

Katalonski jezik, ki ga govori okoli šest milijonov ljudi, je bil v času Francove diktature v javnosti popolnoma prepovedan – Katalonija, z glavnim mestom Barcelono vred, je dobila nazven popolnoma španski (kastilski) značaj. Toda kruti diktaturi navkljub si je katalonski narod ohranil svojo kulturno in jezikovno identiteto. K temu je doprinesla znaten delež tudi katalonska katoliška cerkev, ki ima svojo staro tradicijo zlasti v svojem središču, samostanu Montserrat, kjer so benediktinci tudi v času Francove diktature naprej gojili katalonski cerkveni jezik ter celo tiskali in izdajali knjižnice in brošure, seveda večinoma verskega značaja, v katalonski.

lonščini. Ta kulturna dejavnost montseraških menihov je mnogo prispevala k utrjevanju narodne zavesti Kataloncev.

Po Francovi smrti se je položaj Katalonije in Kataloncev začel postopoma izboljševati. Demokratizacija Španije je tudi nekastilskim narodom v Španiji prinesla več svobode in boljše možnosti kulturnega razvoja. danes je Barcelona – o tem so se gost-

**Pridobivaj
nove naročnike
Slovenskega vestnika**

je kongresa lahko prepričali na lastne oči – katalonsko mesto, Katalonija sama pa uživa status avtonomne pokrajine. Učni jezik v šolah in na univerzi je katalonščina, poslovni jezik v parlamentu in drugih političnih forumih prav tako. Lastne TV-postaje in radijski oddajniki utrjujejo položaj katalonskega jezika v Španiji.

Kako močna in udarna je katalonska narodna zavest, sta pokazali tudi dve prireditvi v okviru omenjenega kongresa: Približno 80.000 predvsem mladih Kataloncev je sledilo open-air koncertu treh katalonskih kantavtorjev na prostoru pred svetovno znano katedralo „Sagrada familia“ – od desetih zvečer pa do dveh zjutraj. Kantavtorji so v svojih pesmih in besedilih vedno znova poudarili samostojnost katalonske narodnosti – ob bučnem aplavzu poslušalcev. Več kot 100.000 ljudi pa je prisostvovalo v nedeljo dopoldne katalonskim narodnim plesom iz vseh pokrajin na cestah Barcelone; narodna kultura med Katalonci (še) ni folklorizem, temveč izraz narodne zavesti in narodne samostojnosti ter zdravega narodnega ponosa.

Edina kaplja pelina za katalonski narod je bil v teh slavnostnih dneh poraz FC Barcelone v nogometni tekmi za evropski pokal proti Bukarešti na predvečer kongresa.

Povabljeni gostje na tem kongresu – bilo jih je nad 500 z vseh petih celin – pa so se lahko prepričali, da beseda o „renesansi malih narodov“ ni le prazna fraza, temveč – zlasti v južni Evropi – dejstvo, ki se ga danes ne da več zatajiti. In to dejstvo vliva upanje tudi drugim malim narodom, ki so ali se čutijo ogrožene v svojem obstoju.

F.Z.

Leto 1945 očitno mnoge ni zdramilo

V Avstriji gotovim ljudem še danes zakuha kri v glavi, kadar jih kdo spomni zloma 3. rajha; posebno hudo pa je, kadar je s takim spominom in opominom omenjen pomembni prispevek partizanskega boja na Koroškem za osvoboditev in vzpostavitev druge avstrijske republike. Predvsem nemškonalnemu in rjavemu elementu na Koroškem nikoli ni prišlo na misel, da bi ta boj priznal za sestavni del borb zavezniških sil proti Hitlerjevi Nemčiji.

Sramotno za protifašistično Avstrijo, a tembolj značilno za Koroško je dejstvo, da so se take zakrknjenosti nalezle tudi večinske stranke v deželi.

Tako je tudi nedavno odkritje spomenika jugoslovanskim žrtvam fašizma na Dunaju izzvalo v nekaterih krogih poživitev gonje proti partizanstvu. Spomenik je posvečen 1022 jugoslovanskim žrtvam, pokopanim na avstrijskih tleh: borcem, taboriščnikom, vojnimi ujetnikom. Minister Lacina je pri otvoritvi med drugim poudaril važno vlogo avstrijskih bataljonov v sklopu jugoslovanske osvobodilne vojske, češ da so to bili začetki dobrososedskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo. Navzoči so bili tudi predstavniki avstrijske vojske (nekaj, česar na Koroškem kljub vsem prošnjam in pozivom ZKP doslej ni bilo možno).

To pa je bilo nekaterim že preveč časti za nekdanje „bandite“ – Peter Zehrer je v dunajski „Presse“ brez pomi-

sleka in ugovora citiral iz nekkih virov, da naj bi partizani bili zahrbtni morilci. Z isto strupenostjo ugotavlja, da gre pri vsem tem očitno za nerazumljive koncesije, ki jih dela Avstrija Jugoslovanom (najprej odstranitev Loehrove plošče, zdaj partizanski spomenik...). In v isti rog je zatrobil tudi „Cato“ v Kronen-Zeitung, ki se je hudoval kar nad vsemi – od partizanov, ki da so ogrožali Koroško, pa do Lacine in celo Frischenschlagerja, ki da se gresta prijatelje in zagovornike jugoslovanskih partizanov.

Tak način blatenja sicer ni nič novega, saj se je vojna proti partizanstvu na Koroškem nadaljevala v vseh povojnih letih do danes. In to tako na idejni ravni, kakor tudi z dejanji, ko so z bombnim terorjem hoteli očistiti deželo partizanskih spomenikov. Novo je le to, da prihaja gonja sedaj z Dunaja in da se po svoji ideologiji in dikciji komaj kaj razlikuje od gonje nacističnih propagandnih oddelkov v protipartizanski agitaciji.

Vse bolj postaja očitno, da so v Avstriji v manjšini ljudje, ki jih je bilo leto 1945 zdramilo – še danes so v večini tisti, ki se postavljajo s tem, da so takrat zgledno izpolnjevali dolžnost. Takrat je bila častna zadeva eliminirati tudi kakega partizana in z isto samoumevnostjo nas nekdanji izpolnjevalci svojih dolžnosti še dandanes rade volje spominjajo na to – tokrat zaradi omejenih možnosti seveda le na publicistični ravni...

NAČRTI ZA DVOJEZIČNO ŠOLSTVO NA KOROŠKEM

Posledice hajmatdinstovega „modela“

V prejšnji številki smo objavili prvo oceno posledic takoimenovanega šolskega „modela“, ki so ga izdelali „pedagogi“ koroškega Heimatdiensta. Poudarili smo, da je značilno za ta „model“ strogo ločevanje otrok po vsem ozemlju, močno poslabšanje kvalitete pouka ter „zožitev“ ozemlja, v katerem velja zakon o manjšinskem šolstvu. Danes pa objavljamo grafiko in kratek komentar te grafike, ki jo je izdelal Teodor Domej.

Karta, narisana na podlagi ločitvenega načrta koroškega Heimatdiensta, kaže organizacijsko raven dvojezičnega pouka po morebitni odobritvi zahtev nemškonalninskih sil.

V primerjavi s sedanjim stanjem bi se število razredov z dvojezičnim poukom razpolovilo. Če je danes na narodnostno mešanem ozemlju še nekaj manj kot dvesto razredov, v katerih se odvija dvojezični pouk, bi jih bilo po uvedbi ločenega pouka le še nekaj nad sto. Najbolj bi prišli pod kolesa otroci, ki so prijavljeni

k dvojezičnemu pouku. Ne samo, da bi bili k dvojezičnemu pouku prijavljeni otroci v večini primerov znotraj šol potisjeni ob rob, tudi dvojezični pouk bi postal zaradi znižanja organizacijske ravni manj privlačen.

Po načrtih Heimatdiensta bi bil dvojezičen pouk na 33 šolah narodnostno mešanega ozemlja možen le še v enorazrednih oddelkih, kar pomeni, da bi morali otroci vseh šolskih stopenj sedeti v enem razredu. Na 22 šolah bi bil dvojezičen pouk v dvorazrednih oddelkih osnovnih šol, v šestih krajih bi bile triraz-

redne skupine in le v petih krajih bi ostali za dvojezičen pouk še štirje razredi.

Seveda je to teoretičen model, ki temelji na prijavih iz leta 1984/

85. Povečan pritisk in zmanjšana privlačnost dvojezičnega pouka bi to sliko še dodatno poslabšala. Gre torej za načrt za likvidacijo dvojezičnega šolstva na narod-

nostno mešanem ozemlju Koroške, ki se mu morajo postaviti po robu vsi demokratično osveščeni ljudje, ne glede na narodnost in svetovni nazor.

Pesem ne pozna meja

Mogočna pevka manifestacija v Pliberku

Preteklo nedeljo je Pliberk stal v znamenju pesmi. V opoldanskih urah so se pred Zadrugo v Pliberku pričeli zbirati pevke in

pevci od blizu in daleč – s Koroške, Slovenije in Italije – da znova potrdijo, da pesem ne pozna meja! Vabilu prireditev Slovenske prosvetne zveze, SPD „Eдинost“, MoPZ „Kralj Matjaž“ in MePZ „Podjuna“ se je odzvalo deset pevskih zborov, ki so prišli iz Trbovelj, iz Doberdoba, iz Križa, iz Trebč, Opčin, Branika, Libuč in iz Pliberka, da se zberejo na veliki pevski manifestaciji.

Ob zvokih godbe na pihala iz Šmihela se je pričela premikati povorka desetih pevskih zborov skozi mesto Pliberk proti tamšnjemu gradu, kjer so nastopili posamič in v združenem sestavu. Številnim pevkam in pevcem je v imenu domačih gostiteljev izrekel dobrodošlico v obeh jezikih Joško Hudl, ki je pozdravil tudi številno občinstvo, med njimi tudi vrsto gostov in izrazil svoje zadovoljstvo nad tem da je poleg pliberškega župana Mikuscha prišlo tudi več odbornikov pliberške občine. Hudl se je posebej zahvalil grofu Thurnu Valsassina, da je dal na razpolago grajsko dvorišče, kjer je potekalo pevsko srečanje. Podpredsednik SPZ dr. Gustav Brunnik pa je v svojem kratkem pozdravu povedal, da se koncert odvija na predvečer, ko se spominjamo dneva, ko je Hitlerjeva Nemčija morala priznati svoj poraz in s tem konec fašističnega terorja ter to misel povezal z naslovom prireditve, namreč „Pesem ne pozna meja“, kar je v soglasju vseh tistih, ki ljubijo svobodo in mir, kar še posebej velja za vse tiste, ki gojijo in cenijo pesem.

Teh pa je preteklo nedeljo prišlo mnogo, saj so do kraja napolnili veliko grajsko dvorišče pliberškega gradu. Z pozornostjo so sledili koncertnemu sporedu, ki se je kljub velikemu številu pevskih zborov odvijal brezhibno in zato bil poslušalcem v velik užitek. Pesem je mogočno donela z gradu nad mesto Pliberk in oznažala humanost in zavest o medsebojnem mirnem sožitju vseh, ki so se ta dan zbrali, da skupno zapojejo in tako doprinejo k utrjevanju zavesti – da pesem ne pozna meja.

Druškovič razstavlja v Celovcu

V Kulturni taberni Pri Joklnu v Celovcu se s samostojno razstavo slik raznih tehnik predstavlja Drago Druškovič. Lahko bi rekli, da pri razstavi gre za malo retrospektivo, saj Druškovič prikazuje dela iz raznih obdobij, zato so večjemu obiskovalcu nekatera dela umetnika že znana. Kljub temu gre za zaokroženo razstavno kompozicijo, ki jo je umetnik posrečeno zbral in harmonično razobesil.

Tako vidimo slike na steklo, na papir kakor nekatera dela, ko umetnik nakazuje svojo novo, še bolj dovršeno pot. V svojih delih se umika v detaile njegovo sicer še igrivo, a za gledalca bolj jasno govorico. Barve postajajo bolj enotne, kar seveda tudi omejujejo biološke barve, katerih se Druškovič poslužuje pri ustvarjanju novih del.

Drago Druškovič

Razstavo je možno ogledati do konca maja, razstavljeni dela pa je seveda možno tudi kupiti. Tozadavne informacije so na voljo pri vodstvu gostilne Pri Joklnu.

V zadnjih treh desetletjih je nastalo več kot ducat literarnozgodovinskih sestavkov, ki se trudijo prikazati sodobno slovensko literarno ustvarjanje na avstrijskem Koroškem. Naj so že ta besedila objavljena v nemščini ali slovenščini, v avstrijskih ali jugoslovanskih publikacijah, avtorji so izključno Slovenci, tisti iz Avstrije ali tisti iz Jugoslavije (Jevnikar, Pogačnik, Kmecl, T. Sušnik, Paternu, Zadavec, Detela, Obid, Zablatnik, Vospornik, Prunč, Hafner, Nečak in še kdo, od danes – 26. 4. 1986 – tudi dr. F. Zwitter ml.). Na drugi strani so literarni zgodovinarji in publicisti pokazali neprimerno manj pregledovalske strasti do skupne, celotne sodobne slovenske književnosti ali pa morda do literarnega življenja Slovencev v Italiji ali v emigraciji.

Kakor je že to zapažanje docela preprosto, celo banalno, pa nedvomno opozarja na intenzivnost nekega zanimanja, morda celo na značaj recepcije; na vsak način vabi k iskanju razlage. – Zelo hitro je seveda lahko pri roki paralizem s politično aktualnostjo koroškega vprašanja v avstrijsko-jugoslovanskih odnosih. Odkar se je namreč po razpadu habsburške države vnel

boj za Koroško, ni pravzaprav docela ponehal vse do današnjih dni. Resda se dandanes ohranja bolj v obliki hipotek in frustracij, travmatskih strasti, atavizmov in podobnega – moderna Evropa pač živi in misli drugače – vseeno pa: takšne reči ne zginevajo čez noč, prav uporabne so tudi kot substrat

zanjo prvine, ki niso decela običajne ali pričakovane?

Brez posebnega ovinkarjenja naj izrazim svoje staro prepričanje, da je tako; vendar ne na enostavno pregleden, linearen način. – Za razlago moram zdaj citirati samega sebe in prehodno povzeti del svojega članka „Die slowenische Lite-

Dr. Matjaž Kmecl

Slovenska javnost in slovenski koroški avtorji

za različno politikantsko manipuliranje. – Zadevo bi bilo mogoče tudi bagatelizirati: pač dnevna modna muha, stvar, ki pride in se s pompom razvname, pa spet zgine, saj vendar vemo, da obstajajo različne literarne mode. Da ni preveč dolgčas. Pri tem seveda moti registracija, da analognih panoram nemškoavstrijske literature na Koroškem skorajda ni; če bi slo za politično orkestracijo, bi težko verjeli, da ob vsej dinamičnosti in razvejanosti političnega življenja na Koroškem preprosto pozabljajo na to možnost.

Ali pa slovensko literaturo na Koroškem res spremlja poseben kontekst, ki dodaja zanimanju

ratur im österreichischen Teil Kärnten,“ ki je izšel v časopisu Die Republik 1979/4.

Po veliki večini so narodne manjšine obrobni, marginalni deli narodov za državnimi mejami; recimo da živijo na ozemljih, ki so bila naknadno in nekompaktno kolonizirana, ali pa v predelih, ki so skozi zgodovino prehajali iz rok v roke, iz ene v drugo oblastveno in s tem kulturno domeno. Zlepa torej niso bila nacionalno in s tem kulturno ali celo državno osrednja. S Slovenci na Koroškem ni bilo tako. V celotni slovenski zgodovini z izjemo najnovejšega časa, zadnjih 70 ali 80 let, je bilo edino državno središče, ki so ga Slovenci kdajkoli imeli, v celovski

V okviru „Koroške vigredi“
Joseph Zoderer
bral v Celovcu

Del Vedernjak, organizator literarnih prireditev, ki potekajo v okviru „Koroške vigred“, je prejšnji tork v kulturni taberni Pri Joklnu ljubiteljem književnosti predstavil južnotirolskega pisatelja Josepha Zodererja, ki sodi med tiste ustvarjalce, ki kritično gledajo na okolje, v katerem živijo in ustvarjajo. Kot tak se je moral zelo bortiti – tudi v okviru nemške

dov. Čeprav je ob tem bilo slišati kritične glasove, kar zadeva prevode, je le treba povedati, da sta prevajalca svoje delo dobro opravila. To posebno velja za slovenski prevod. Nelagodje poslušalcev je povzročilo slabo ozvočenje, pa tudi interpret slovenskega besedila (Marijan Srienc) je priznal, da je knjigo dobil šele tik pred nastopom v roke in zaradi tega ni imel

Del Vedernjak (levo), pisatelj Joseph Zoderer (v sredini) in Marijan Srienc (desno) so pritegnili pozornost publike

manjšine na Južnem Tirolskem – da je bil priznan kot pisatelj. Pravi prodor mu je uspel pred leti, ko je sodeloval pri tekmovanju za Bachmannovo nagrado v Celovcu. Tedaj nagrade ni dobil, našel pa je založnika za svoje predstavljeno delo.

Njegov roman „Die Wallische“ je našel velik odmev. Danes Zoderer sodi med vodilne pisce nemškega kulturnega prostora – in preko njega; imenovani roman je namreč bil preveden tudi v slovenščino (prevedla ga je Anja Uršič). Čeprav je Zoderer nemški pisatelj, smo njegovi literaturi lahko prisluhnili v treh jezikih: nemškem, italijanskem in slovenskem. To je brez dvoma bila lepa prilika Zodererjevo poetično govornico slišati v treh jezikih, in s tem tudi primerjavo kakovosti prevo-

znosti zadostne priprave za nastop, kar se je odražalo v prehitrem branju. Toda razumeli smo ga kljub temu, dal nam je možnost primerjave. Tudi sam pisatelj Zoderer, ki je bral tudi italijanski prevod, je povedal, da se kot interpret svoje literature v italijanski ni počutil najbolje, saj je to storil prvič. A vseeno je večer bil zanimiv, spoznali smo pisatelja Zodererja, ki ima mnogo povedati, ne le svojim rojakom v Južnem Tirolu, ampak tudi širšem svetu.

Ob tej priložnosti je treba Del Vedernjaku priznati, da dosledno gre svojo pot – čeprav mu mečejo polena pod noge – da koroško slovensko književnost v svoje prireditve vključuje kot enakopravno umetnost, ki nastaja tu na Koroškem.

Arbeitstein razstavlja

Ernst Arbeitstein se v prostorih Mohorjeve knjigarne v Celovcu spet predstavlja s svojimi slikarskimi deli. Otvoritev, ki je bila minulo sredo, je bila povezana z literarnim nastopom pesnika Heina Fischerja in pisatelja Wilhelma Pevnyja. Organizator literarnega večera je bil spet Del Vedernjak, ki je predstavil sicer že znana umetnika.

kontlini. To je bilo sicer že pred skoraj 1000 in več leti (v stoletjih neposredno po naselitvi), je pa trajalo nekaj sto let v državni in več kot tisočletje v kulturni obliki.

Seveda se bo zdelo ugotovitev temu ali onemu močno obremenjena z dnevno ali polpreteklo polemičnostjo, vendar bi se podobnim

njih se ne kopicijo samo materialne temveč tudi kulturne dobrine. Nekaj prispeva k temu težnja po reprezentativnosti (kultura stavb, ceremonialov ipd.), nekaj pa gre preprosto na račun dejstva, da se v oblastvenih središčih zbirajo tudi najrazličnejše druge ambicije, dejavnosti in načrti – z blagoslovom oblasti je pač sleherno dejanje, tudi kulturno, bolj opazno, namenjene mu je več pozornosti. Končno prispeva k takšni logiki tudi funkcionalizem upravljanja, pri čemer mislimo predvsem na jezik: pravno enoten prostor teži v enotnost komuniciranja – jezik središča se sčasoma etablira v jezikovni standard ali vsaj v neko vrsto koiné, to je v skupen jezik javnega nastopanja, veljaven za ves prostor, ki ga to središče obvladuje. Obstoječe primerjalne analize jezika v redkih starih slovenskih rokopisih (rateškega oz. celovškega, starogorskega z zahodne slovenske etnične meje iz okolice Čedad) potrjujejo še za konec 15. stoletja vztrajno pojavljanje zgodnjih, arhaičnih koroških dialektalnih značilnosti v njih – in to ne glede na to, kje so besedila nastala oziroma bila zapisana.

Upravna središča premorejo po pravilu sredotežno privlačnost, v

(se nadaljuje)

Umrli je Zdravko Švikaršič

Prihodnjo soboto in nedeljo bo v Šentjakobu v Rožu in v Žvabeku zadonela pesem, namenjena 101. vigradi Zdravka Švikaršiča. Prav v teh dneh pa nas je dohitela novica, da je Zdravko Švikaršič umrl; tako pesem ne bo donela v pozdrav, ampak v spomin Zdravka Švikaršiča.

S smrtjo Zdravka Švikaršiča koroški Slovenci nismo izgubili le najstarejšega zbiratelja, harmonizatorja in skladatelja, marveč tudi najbolj zavzetega ljubitelja koroške narodne pesmi, kateri je posvetil vse svoje življenje in zanjo tudi umrl. Zdravko Švikaršič je kljub visoki starosti še marljivo delal, harmoniziral in urejal novo zbirko skladb koroških narodnih pesmi.

Ko je Zdravko Švikaršič praznoval svojo 100-letnico rojstva in ko je Slovenska prosvetna zveza njemu v pozdrav priredila koncert njegovih pesmi, smo se tudi ustavili ob njegovi življenjski poti, ki je mladega Švikaršiča kot učitelja vodila po naših krajih, hribih in dolinah, kjer je nabiral cvetove naše narodne pesmi in jih kot zajeten šopek izdal pod naslovom „Koroške slovenske narodne pesmi“.

S tem je pokojni Zdravko Švikaršič ohranil tisto, kar daje pravo podobo naši narodni skupnosti – našo pesem. A ne samo ohranil, po njegovi zaslugi je živa ne le pri nas na Koroškem, ampak jo vsak pevski zbor našega skupnega kulturnega prostora goji in z veseljem prepeva, zato je Švikaršičevo ime tesno povezano z našo koroško narodno pesmijo in s tem z našim človekom ob Zilji in Dravi. Čeprav Švikaršič dolga desetletja ni živel na Koroškem, je z velikim zanimanjem spremljal razvoj naše narodne skupnosti, se veselil vsakega našega uspeha in bil zaskrbljen ob šovinističnih

nih izgrelih, a vedno prepričan, da rodu, ki ljubi svojo zemljo, svoj jezik in svojo pesem ne more iztrebiti nihče, niti kruto nasilje.

Slovenska prosvetna zveza je Zdravko Švikaršiču leta 1958 v znak zahvale za njegovo neprecenljivo delo podelila Drabosnjakovo priznanje, na katero je bil posebno ponosen.

Plemenito srce Zdravka Švikaršiča je utihnilo, a z nami ostaja njegova pesem in z njo bo v nas živel naprej, zato je molk, ki nas je prevzel ob njegovi smrti le poklon njegovemu spomenu.

Ljubljana gostitelj svetovnega kuharskega kongresa

od 16. do 21. junija 1986

Svetovni mojstri kulinarike so letos izbrali Ljubljano za svetovni kuharski kongres, kar je vsekakor veliko priznanje in čast za mesto Ljubljano in sploh Slovenijo ter Jugoslavijo.

Jugoslavija je prva država „tretega sveta“, ki se ji je posrečilo dobiti ta svetovni kongres, Ljubljana pa je tudi najmanjše mesto, če jo primerjamo s prejšnjimi gostitelji, kot so Dunaj, Frankfurt, Melbourne, Tokio, Toronto, Ženeva ali Milano.

Povod, da bo Ljubljana prizorišče svetovnega kuharskega kongresa ni slučajnost, temveč rezultat znanja jugoslovanskih kuharjev, ki se lahko pohvalijo z zlatim oskarjem s kuharske olimpiade leta 1972, z zlatimi medaljami iz Frankfurta, Londona, Berna, Luksemburga, Praga, Toronta, Karlsruheja, Beljaka in s srebr-

nimi odličji in številnimi priznanji z raznih mednarodnih srečanj. Nekaj jugoslovanskih kuharjev je tudi častnih članov kuharskih nacionalnih združenj.

Na Ljubljano torej čaka pomembna in hkrati odgovorna naloga, kako zadovoljiti okus najmanj 600 delegatov iz več kot 40 najbolj razvitih držav.

Znano je, da na te kongrese pridejo vplivni predstavniki turizma in hotelirstva z vsega sveta. Le-ti lahko doma priporočajo ali pa molčijo ali pa celo negativno ocenijo jugoslovansko gostinstvo in turizem.

Vsekakor se bodo morali ljubljanski turistični delavci, Kompas s svojim kongresnim turizmom, Delo s studiom Marketing, ki je prevzel tržne komunikacije, in seveda organizator kongresa – selekcija kuharjev Splošnega združenja turističnega gospodarstva Jugoslavije – tesno povezati z vesmi tistimi dejavniki, ki kakorkoli lahko pripomorejo, da bi bil kongres zares uspešen.

Za časa kongresa bodo kongresniki poleg Ljubljane obiskali tudi Bled, Radence, Portorož ter še druge jugoslovanske kraje, predvsem dalmatinske, ki prav tako slovijo po dobri gostinski in turistični ponudbi.

Zaključno naj še povemo, da bo ljubljanski kuharski kongres navrgel pol milijona dolarjev, kar je kar lep denar in hkrati obveznost, da ga bodo uspešno izpeljali.

Sestri M. Elfridi Piopivnik v hvaležen spomin

Zvonovi so naznanili, da se je v ponedeljek 5. maja 1986 po dolgem trpljenju izteklo zemeljsko življenje bivše provincialne predstojnice in hišne prednice v domu za onemogle v Pliberku. Vsi, ki smo jo poznali in vedeli, kako je v zadnjem času trpela, smo spoznali, da je rajna sestra rešena trpljenja.

Rajna sestra Elfrida se je rodila 29. novembra 1907 v Zirovnici pri Škocijanu in so jo krstili za Barbaro. Starši so bili namenjani mlini benediktinskega reda iz Št. Pavla. Doživela je že kot dvanajstletna hudo družinsko nesrečo, pri kateri sta utonili v Klopinskem jezeru dve sestri in en bratec. Tudi vojna je terjala v družini svoje žrtve, dva brata sta padla, eden pa je bil pogrešan in se ni vrnil. O vernosti družine priča dejstvo, da so se kar trije otroci odločili za redovniški poklic. Rajna sestra si je želela postati učiteljica, vendar se ji zaradi težavnega gospodarskega položaja te sanje niso uresničile. V red šolskih sester je vstopila v Mariboru leta 1929, po opravljenem noviciatu pa je delovala v Št. Jakobu, Št. Pavlu in Bremstätten. Leta 1941 je kot begunka našla zatočišče najprej v Stalu in nato v Malti. Po končani vojni je zastavila vse sile za obnovitev postojank šolskih sester na Koroškem. Leta 1951 se je vodstvo kongregacije preselilo iz Maribora v Rim in je določilo sestro Elfrido za delegatko vseh postojank na Koroškem. Kot delegatka je postala pionirka koroške province šolskih sester in ustanovila lastno postojanko šolskih sester v Celovcu. S pomočjo prelata dr. Janka Hornböcka je kupila stavbo zemljišče, kjer je gradila današnja provincialna hiša v Celovcu.

Polega tega pa je delovala v Št. Rupertu, Št. Jakobu in v Mohorjevih domovih. Od leta 1961 do 1975 je bila provincialna predstojnica, nato pa je postala predstojnica v domu za onemogle v Pliberku. Tudi tukaj je napela vse sile, da je to postojanko tako lepo in uspešno uredila. Januarja 1985 jo je zadela kap in ji prekrizala njene delovne načrte in jo priklenila na posteljo.

Obiščite

Werner Bergovo galerijo

v Pliberku

Na vnebohodu se je zbralo veliko številno duhovnikov in sester – redovnic ter domačinov, da jo pospremijo k zadnjemu počitku. Pogrebne obrede je opravil domači mestni župnik Alojzij Kulmež ob asistenci številnih sobratov in gospoda dekana Srienca.

Orisal je lik rajne sestre kot dobrotljive matere številnih slovenskih študentov. Kakor je povedal g. župnik je bil tudi sam v konviktu v Št. Pavlu deležen kot študent njene dobrotljivosti. Poznamo jo tudi iz Mohorjevih domov, s kakšno skrbnostjo je kot vzgojiteljica pomagala našim gojencem.

Kakor je povedal g. župnik, da je žegen za pliberško faro, da imamo tukaj postojanko šolskih sester, ker sestre pomagajo v fari in ker je to celica molitve.

Postojanka šolskih sester pa je tudi velikega pomena za našo narodno skupnost, za naše slovenske zadružne ustanove in pa tudi za naše kmete, ki sestram dobavljajo svoje pridelke. Dom sester v Pliberku je tudi narodna postojanka, kjer živi slovenska beseda in kjer je tudi vedno dana pripravljeno in velikodušna pomoč, če jo potrebujemo.

Pokojna sestra Elfrida je vse svoje življenje delala za druge, za našo mladino in jo vzgajala v zavedne člane naše narodne skupnosti. Odsšla je tiho od nas, brez da bi se ji kdo posebej zahvalil za vse tisto kar je v svoji skromnosti v svojem življenju ustvarila. Pogrešali jo bomo. Naj se odpočije v domači zemlji, in naj ji bodo njena dobra dela poplačana na onem svetu.

Iz hvaležnosti za dolgoletno sodelovanje s Posojilnico čutim dolžnost, da se pokojni sestri Elfridi in sploh šolskim sestram zahvalim za zvestobo in zaupanje, ki ga je izkazovala naši hiši, prav tako pa ji velja zahvala tudi v imenu Enotne liste Pliberk.

Joško Nachbar

VABILO

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu priredi v nedeljo 1. junija 1986 ob 14.30 uri v veliki dvorani Doma sindikatov v Celovcu

Šolsko akademijo

ob 110-letnici Cankarjevega rojstva pod geslom Naša kultura – bogastvo bogatega

Na sporedu so glasbeni in literarni prispevki. Kot gostje nastopajo Mešani zbor ter tamburaši SPD „Zarja“ iz Železne Kaple in Obirski ženski oktet SPD „Valentin Polanšek“ z Obirskega

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji za Slovence

Spoštovani starši!

Tudi letos se nam nudi možnost, da 30-im otrokom omogočimo desetdnevni dopust na morju. Obmorsko letovanje bo potekalo od 13. do 22. avgusta v Novi Baški na otoku Krku v Jugoslaviji.

Če želite, da bi tudi vaš otrok mogel v prihodnjih počitnicah na morje, javite to s prijavnico na naslov: Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku, v roke Jožku Hudlu, 9150 Nonča vas / Einersdorf 81, kjer dobite tudi prijavnice za obmorsko potovanje.

Prijavnico odpošljite najkasneje do 10. junija 1986. Zaradi velikega zanimanja je potrebno, da se držite datuma prijave. Letovanje bo skupno s prevozom stalo 1700.- šilingov. Otroci bodo ves čas letovanja pod nadzorstvom vzgojiteljev in zdravnika. Letovati morejo otroci od 8. do 13. leta.

Podrobne informacije na telefonski številki 0 42 35 – 31 91.

Prireditve

ZELEZNA KAPLA
LOVSKA MAŠA PRI RIEPLNU
v četrtek 29. 5. 1986 ob 15.00 uri
Vabi: Lovski pevski zbor Železna Kapla

Posojilnica-Bank Železna Kapla vabi na **OBCNI ZBOR**
v sredo 28. 5. 1986, s pričetkom ob 19.00 uri v hotelu Obir v Železni Kapli
Upravni odbor

BOROVLEJE
TAKO ZVENI OB DRAVI
v soboto 24. 5. 1986 ob 20. uri v Mestni hiši v Borovljah
Sodelujejo: MGV Oberdrauburg, MePZ Podjuna in Stadtchor Borovlje

CELOVEC
PETER LODINSKY „SOLOKABARET“
v sredo 28. 5. 1986 ob 20.30 uri v Kulturni taberni PRI JOKLNU v Celovcu
„Lodinsky se vrača po 16 letih pavze na kabaretišči ocler in prezentira svoj „Solokabaret“. Pri klavirju: Arthur Lauber

DOBRLA VAS
Slovensko prosvetno društvo SRCE iz Dobrle vasi vabi na **JUBILEJNI KONCERT:**
10 let Mešani pevski zbor Srce
in na predstavitev jubilejne kasete – „Pesem od srca do srca“
v nedeljo 25. 5. 1986 ob 20.00 uri v Kulturnem domu v Dobrli vasi

ZELEZNA KAPLA
IZBOR POPEVK ZA MESEC MAJ
v soboto 24. 5. 1986 ob 19.30 uri v društveni sobi nove Zadrage v Železni Kapli
Prireditelji: ORF – slovenski oddelek, SPD „Zarja“ in Slovenska prosvetna zveza

DUNAJ
KOMAJ DO SREDNJIH VEJ
v nedeljo 25. 5. 1986 ob 11.30 uri v THEATER-BRETT na Dunaju, Münzwardeingasse 2
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Danica“ Šentvid v P.

DUNAJSKI KROŽEK
v petek 23. 5. 1986 ob 19.00 uri v gostilni Weidinger, Wien IV, Danhausergasse 3, tel.: 65 56 97
Predavanje Herberta Kuhnerja z Dunaja: AUS DER WERKSTATT EINES ÜBERSETZERS

SELE-BOROVNICA
KONCERT
Rož – Podjuna
v soboto 7. 6. 1986 ob 20.00 uri pri Trklu
Nastopajo: Ansambel „Fantje z vseh vetrov“ iz Novega mesta z humoristom Marjanom Roblekom, nadalje MePZ iz Sel, dekliski zbor iz Sel, družina Moschitz iz Šentjanža, vokalni kvintet iz Šentlpiša, trio Toni Mak, trio Pavlič (Obirsko) in obirski vižarji – nato ples!
Prireditelj: Alpski klub Obir

ZELEZNA KAPLA
10. LET LOVSKEGA ZBORA
ZELEZNA KAPLA – KONCERT
v petek 23. 5. 1986 ob 20.30 uri v farni dvorani v Železni Kapli
Nastopajo: Lovski pevski zbor Železna Kapla, lovski pevski zbor Medvode in južnokoroški rogisti.

V petek 23. 5. 1986 ob 20.30 nastopa v Celovcu **OSTBAHN-KURTI**
v gostilni „Müller“ (St. Martin, Celovec)
Sodelujejo: Ostbahn-Kurti (Willi Resettarits, poznamo ga iz skupine „Schmetterlinge“) – poje in igra na harmoniko.
Josef Havlicek, kitara; **Mario Adretti**, orgle, klavir; **Charly Horak**, bas in **Edi Jedelsky**, bobni.
Vstopnice v predprodaji: Pri Joklnu in v Uni-clubu.
"kupina „Ostbahn-Kurti & Die Chefpattie“ igra trd rock and roll.
Ploščice: „Ois hod sei End“, „Antifrost Boogie“, „Nochtschicht“ in „Ostbahn-Kurti und die Chefpattie“.

ZELEZNA VOŽNJA S KOLESI
v nedeljo 25. 5. 1986, s startom med 10.30 in 11.00 uro
Startne možnosti: Bilčovs (Miklavž), Kotmara vas (Ljudska šola), Celovec (Mohorjeva), Borovlje (Posojilnica), Reka (Antonič) za Šentjakob in Rožek. Ob 12.00 uri bo na semjišču v Svečah spretnostna tekma, nato žrebanje lepih nagrad (kolesa, športne potrebščine).
Glavna nagrada športno kolo
Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah

KONCERT
MEŠENEGA PEVSKEGA ZBORA
„LIPA ZELENELA JE“
v spomin Zdravku Švikaršiču
Zborovodja: Lajko Milisavljevič
● V soboto 24. 5. 1986 ob 20.00 uri v Kulturnem domu v Šentjakobu v R.
● V nedeljo 25. 5. 1986 ob 20.00 uri pri Florijanu v Vogrčah
Prireditelji: Slovenska prosvetna zveza, Krščanska kulturna zveza, SPD „Rož“ v Šentjakobu in KPD „Drava“ v Žvabeku

„VAŠ PRISPEVEK POMAGA REŠEVATI ŽIVLJENJA“
Avstrijski Rdeči križ

POKUŠNJA MOŠTA
v nedeljo 25. 5. 1986 pri Pušniku v Ločah
Vabita: Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“ v Ločah in Slovenska kmečka zveza.

Starši iz okolice Glinj – pozor!
Vsako sredo je med 15.00 in 16.00 uro pri Cingelcu na Trati **OTROŠKA URA** za otroke med četrtem in osmim letom
Otroška skupina Cingelc

ŠMIHEL
CASOVNO VZPOREDJE V BIRKENWALDU
v soboto 24. 5. 1986 v farni dvorani v Šmihelu
Nastopa: igralska skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple
Prireditelj: KPD Šmihel

Komite „Koroška solidarnost za Nikaragvo“, študentski zastopniki „Pedagogike“ in KSV vabijo **na predavanje dr. Erike Danneberg O PSIHOSOCIALNI OSKRBI V NIKARAGVI**
V petek 23. 5. 1986, 18.00 uri na celovski univerzi

CELOVEC
RAZSTAVA SLIK Ernsta Arbeitsteina
v Mohorjevi knjigarni je odprta do 7. junija 1986

ŽITARA VAS
VIGREDNI KONCERT
v četrtek 29. 5. 1986 ob 20.00 uri v ljudski šoli v Žitari vasi
Sodelujejo: Oktet „Suha“, DePZ iz Sel, ansambel Korenika, MoPZ, glasbena in mladinska folklorna SPD „Trta“
Prireditelj: SPD „Trta“ Žitara vas

Dob pri Pliberku

Pred nedavnim smo se na nončavaškem pokopališču za vedno poslovili od Jurija Trampuša, pd. Kanaufovega očeta iz Doba pri Pliberku.

Jurij Trampuš je zagledal luč sveta pred 82 leti v Dobu pri Podstrtniku, kjer je bilo 12 otrok. Že v rani mladosti se je moral spoprijeti z delom na kmetiji in spoznal je, da sta samo delo in trud tisto, kar človeku pripomore k boljšemu gospodarstvu ter razširitvi oziroma povečanju posesti. Kot mravlja se je zagrizel v delo in se nenehno prizadeval, da bi s svojim delom njegova hiša bila za zgled drugim. To spoznanje ga je vodilo skozi vse njegovo življenje.

Njegova življenjska pot ga je kot mladega fanta popeljala iz Doba na Komelj, kamor se je priženil k Drugu. Na prostrani hribovski kmetiji je takrat za mladega gospodarja pomenilo, še bolj skrbno gospodariti, če si hotel vzdržati in napredovati. Uspelo mu je prističiti toliko denarja, da je z nakupom sosedove (Apovnikove) domačije povečal svoje posestvo. S pridno ženo sta skrbeli, da ostane ta

čudoviti svet na Komlju, od koder se vidi vsa Podjuna, vedno v lasti njegovega rodu.

Pokojnemu Drugovemu očetu pa, kot mnogim drugim, tudi druga svetovna vojna ni prizanesla. Na njegovi pristavi so se jeseni leta 1944 zadrževali partizani, katere so fašisti napadli in pobili, gospodarsko in stanovanjsko poslopje pa požgali. To je bil hud in boleč udarec, še posebno zaradi tega, ker so v pogorišču bila tudi človeška trupla. Ko se je končala vojna in je Komelj bil spet svoboden, je gospodar spet zastavil vse sile, da je na pogorišču postavil novo domačijo. Na novi Apovnikovi domačiji je spet zaživelo. V novi hiši je bila nekaj časa tudi šola, kjer se je mladi rod izobraževal za nadaljnje življenje. Podjetnega Drugovega očeta je kljub pokrajinski lepoti njegove domačije na Komlju, skrivaj le vleklo v dolino, kjer mu je tekla zibelka. Imel je srečo, da je s svojim trdo pridelanim denarjem na Drugovi domačiji, kupil Kanaufovo kmetijo v Dobu. Z veseljem se je spet zagnal v delo, in z

razumnostjo in pridnostjo naredil iz nje vzorno kmetijsko podjetje.

Kljub obilnemu delu in skrbi za kmetijo, je našel potrební čas, da je tudi drugim pomagal. Imel je smisel za skupnost ter bil dolga leta odbornik Živinorejske zadruge za Libuče in okolico in pomagal, da je zadruga uspešno delovala. Bil pa je tudi izredno družaben in rad bil med tistimi, ki so se povseselili in pa tudi izmenjali vsakdanje skrbi in načrte.

Sedaj na stara leta, ko je Kanaufov oče užival sadove svojega dela in bil ponosen na svojo z uspehom prehojeno pot, pa se mu je iztekla življenjska ura in odšel je nepričakovano od nas. Nepričakovano zaradi tega, ker je bil še vsestransko razgiban in poln optimizma.

Vsem, ki so ga poznali, je bilo hudo pri srcu, da se nikoli ne bodo več mogli srečati s človekom, ki so ga vsi ljubili in spoštovali. Žalujemo ob težki izgubi izrekamo naše globoko sožalje.

ikej

Tamburaši iz Loč nastopili v Trstu

Na soboto pred Binkošti je praznovalo Kulturno društvo Fr. Prešeren iz Boljunca (Bagnoli) pri Trstu 85 let svojega delovanja. Društvo je ta dan priredilo veliko srečanje tamburaških skupin, na katerem so poleg domačih tamburašev sodelovali tudi dve skupini iz Bele krajine in ena skupina iz Rijeke. Koroško pa so na tem srečanju zastopali tamburaši iz Loč, ki so z uspehim programom izbranih slovenskih melodij navdušili slovenske poslušalce. Nabito polna dvorana v Gledališču Fr. Prešerna, kulturnem domu domačega društva je bil pravi dokaz, da Slovenci v tem delu Italije kulturno močno delu-

jejo in da narodna skupnost v tej pokrajini občine Dolina stoji na trdnih stebrih. V tem čudovito lepem Gledališču je zbudil našo pozornost lepak, s čudovito lepim besedilom: Italiani e Sloveni, costruiamo insieme un ponte di AMICIZIA (skupno gradimo most prijateljstva). Na tem izletu pa so si tamburaši iz Loč ogledali tudi mesto Trst, znani grad Miramare in pa pokopališče Redipuglia. Pot domov pa jih je vodila preko prelaza Plöcken, saj so na Binkoštno nedeljo nastopili na 3. srečanju prijateljstva v Kötschach-Mauthenu. Tudi tam so z enournim koncertom navdušili publiko.

Nonča vas

Pred kratkim smo na nončavaškem pokopališču položili k trajnemu počitku Franca Juvana, ki je dosegel komaj 55 let.

Pokojni je bil sin delavskih staršev. Po zgledu staršev je tudi on z rokami služil kruh in se udinjali v raznih krajih. Bil je eden od tistih mnogih takomenovanih „pendlerjev“ (nihačev), ki se morajo iz naših krajev voziti v druge oddaljene kraje na delo, ker doma ni dovolj delovnih mest. Da pa ti „večni“ potniki za delom, ne zaslužijo samo potrebni denar za svoje

družine, marveč tudi staknejo kakšno bolezen, ni nič nenavadnega. Tako si je Franc Juvan nakopal bolezen na pljučih, ki ji pa niso bili kos najbolj pametni zdravniki.

Le kratko časa je Franc Juvan uživel pokojnino v njegovem novem domu. Ko je bilo vse v najlepšem cvetju, pa je pokojni zatislil za vedno oči. Naj počiva v domači zemlji, ki ga je sprejela mnogo prezgodaj. Žalujemo sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

ikej

Po vodni poti iz Beljaka v Celovec

Kaj vse se bodo spomnili, da bi naredili koroški turizem še bolj zanimiv in privlačen. Znani ladjar Ernst Nageler ki ima svojo linijo na rožeškem jezeru se ubada z mislijo, da bi obe koroški mesti Beljak in Celovec povezal z ladijskim prometom – po Rožeškem in Vrbskem jezeru, vmesno kopnino pa bi premostil z ozkotirno železnico, na kateri bi obratoval majhen „hlaponček“.

Trasa ozkotirne železnice naj bi vodila od betonskega jezera pri Šmartnu ob stari strugi Drave mimo Rožeku do območja Loč, od tam pa po hribu navzgor preko Loge vasi do Vrbskega jezera pri Kap Wörthu, kjer naj bi bilo pristanišče. Če bi bili vsi pogoji za realizacijo tega projekta dani, bi si g. Nageler nabavil še eno ladjo, kajti ta ki jo poseduje, je za 10 centimetrov previsoka, da bi se lahko „prerila“ pod mostom pri Podravljah (do Šmartna).

Z realizacijo tega projekta bi prišla še bolj do izraza rožeški živalski park in celovski Minimundus.

Za ta projekt se še posebno navdušuje rožeški župan Herbert Schiller, češ da bi to bila posebna atrakcija za srednje koroški prostor. Tudi deželni finančni referent namestnik deželnega glavarja Erwin Frühbauer meni, da je pomoč s strani dežele vsekakor mogoča, vendar je potrebna eksaktna strokovna ocena in dokončni finančni plan. Tudi Frühbauer je mnenja, da bi realizacija tega načrta bila izredna obogatitev tujskega prometa.

ZANIMIVO BRANJE

Koroške partizanske domačije v sliki in besedi

Ob 40-letnici Zveze koroških partizanov je izšel almanah koroškega partizanstva z naslovom „Korenine žive“. V njem so umetniško poslikane številne koroške domačije, katerih prebivalci so pod hitlerjevim jarmom pogumno podpirali oboroženi odpor in se povezovali, da bi doživeli svobodno človeško in narodno bodočnost. Amaterska slikarja dr. Danica Bem-Gala in prof. dr. France Cegnar-Franček sta slikala domačije. Knjiga vsebuje okoli 100 slik, spremno besedilo in uvodni del pa nam dajeta živ upogled v takratno dogajanje in življenje človeka na južnem Koroškem.

Korenine žive, Delavska enotnost, Ljubljana. 107 strani, cena 280.- šil.

Primož Trubar

„Zakaj sem se lotil napisati knjigo o Primožu Trubarju?“ se sprašuje avtor knjige Jože Javoršek. „Zaradi tega, ker me je že kot otroka, ko sem zahajal na Rašico v mlin ali pa na kopanje, grenko pizadela silna krivica, ki se je godila očetu slovenske književnosti. Imeli so ga namreč za očeta zla. Poslej me je vse življenje zanimal ta preganjeni in zaničevani, hkrati pa junaški avantgardist in humanist. Zato sem v tej knjižici poskušal pripomoči, da bi prišli do njegove prave podobe, drugačne kakor pa nam jo je naslikala šolska modrost.“

Knjigo priporočamo vsem tistim, ki imajo ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja (umrl je 29. junija 1586) željo spoznati izredno podobo tega velikega Slovenca.

Jože Javoršek, Primož Trubar, Partizanska knjiga (Znameniti Slovenci), Ljubljana. 222 strani.

Knjiga je trenutno razprodana, je pa na razpolago v Slovenski študijski knjižnici.

Slovenska študijska knjižnica priporoča naslednje knjige s področja verstva

GRMIČ V.: Humanizem problem našega časa: naš čas in človek v luči humanizma. – Trst: Založništvo tržaškega tiska. – 258 str. – (Eseji; 5)

GRMIČ V.: Iskanje in tveganje: (zbirka razprav). – V Ljubljani: Zadruga katoliških duhovnikov. – 2 zv. – (Resnica in življenje; 10, 11)

GRMIČ V.: Mali teološki slovar. – V Celju: Mohorjeva družba. – 144 str. (Teološki priročniki; 1)

GRMIČ V.: Resnica iz ljubezni: kritična razmišljanja. – Lj.: Zadruga katoliških duhovnikov. – 250 str. – (Resnica in življenje; 14)

GRMIČ V.: Vprašanja našega časa v luči teologije: sodobna evangelizacija. – Tionje: Katoliški dom prosvete. – 70 str.

GRMIČ V.: Življenje iz upanja: razprave in razmišljanja. – Lj.: Zadruga katoliških duhovnikov. – 290 str. – (Resnica in življenje; zv. 16)

PROTESTANTISMUS bei den Slowenen = PROTESTANTIZEM pri Slovencih: Beiträge zur 3. Slawistentagung der Universitäten Klagenfurt und Ljubljana. – Wien: Gesellschaft zur Förderung slawistischer Studien. – 280 str. – (Wiener Slawistischer Almanach; 13)

ROTER Z.: Cerkev in sodobni svet: razvoj katoliškega nauka o socializmu, komunizmu, marksizmu in ateizmu. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 220 str. – (Misel in čas)

STRLE A.: Vera cerkev: dokumenti cerkvenega učiteljstva. – Celje: Mohorjeva družba. – (Teološki priročniki; 2)

TRUBAR in njegovi: izbor tekstov slovenskih protestantskih piscev. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 217 str.

SŠK ima svoje prostore v Mladinskem domu, Mikschallee 4.

Knjižnica posluje: v ponedeljek in torek od 10. do 18. ure
v sredo, četrtek in petek od 8. do 16. ure

— VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA —

Janez Stergar

Vprašanje koroških Slovencev v jugoslovansko-avstrijskih odnosih od plebiscita do anšlusa

Glede jugoslovansko-avstrijske diplomacije in medvladnih odnosov so mi v dosednji literaturi v objavljenih ali rokopisnih spominih Franca Petka, Franca Aichholzerja in Janeza Starca znani naslednji parcialni podatki, ki vsak zase in vsi skupaj še zahtevajo dodatnega študija:

– poskusi odstopanja Jugoslavije od določb senžermenske mirovne pogodbe z zahtevo po tistem ozemlju na Koroškem, na katerem se je prebivalstvo ob plebiscitu večinsko odločilo za Kraljevino SHS oz. po varnejših mejah zaradi nevarnosti anšlusa (Lajos Kerekes, T. Zorn);

– razmejevanje na terenu, kjer je vsaj slovenskim prebivalcem vasi Libeliče uspelo, da so namesto v Avstrijo prišli v Jugoslavijo; razmejitvena komisija je zaključno poročilo podala šele 31. 10. 1923;

– jugoslovanska nota avstrijski vladi 14. 8. 1921 o avstrijskem nespoštovanju manjšinske zaščite na Koroškem.* Nota je navedla za

obdobje po plebiscitu 150 uradnih in privatnih napadov na imensko navedene koroške Slovence. Opozorila je na odpust in izgon 28 slovenskih duhovnikov, na prestavitev nadaljnjih 30 duhovnikov, na odpust 58 narodno zavednih slovenskih učiteljev. V memoarski literaturi so znana nasprotujoča si pričevanja o prisilnem ali bolj ali manj prostovoljnem eksodusu slovenske koroške inteligence (F. Petek, F. Aichholzer, J. Starc). Poskusi obnavljanja privatnega slovenskega šolstva (A. Malle) nekoliko relativizirajo tudi trditve, da so na Koroškem ostali po plebiscitu le trije ali štirje zavedni slovenski učitelji, od katerih naj bi bil samo eden nastavljen na šoli v slovenskem oz. dvojezičnem delu dežele;

– 4. 3. 1922 je koroška deželna vlada avstrijskemu pravniku poslov v Beogradu posredovala posebno informacijo o šolskih razmerah na Koroškem (A. Malle);

– odgovor zunanjega ministra Momčila Ninčiča 1. 8. 1922 na poslansko vprašanje Antona Brandnerja v jugoslovanskem parlamentu. Ninčič je zagotovil, da so zaradi novih napadov na koroške Slovence že intervenirali na Dunaju. Vlada je pripravljena mednarodno zagotovljene pravice jugoslovanskih manjšin zagoto-

viti tudi z drugimi sredstvi, od katerih je Ninčič posebej omenil določene represalije proti nemški manjšini v Jugoslaviji (J. Starc in poročilo o „Slovenskem narodu“ 3. 8. 1922);

– obisk kanclerja dr. Ignaca Seipla in zunanjega ministra dr. Alfreda Grünbergerja v Beogradu 20.-25. februarja 1923, ko naj bi vsaj po avstrijski arhivski dokumentaciji prišlo do soglasja o recipročnosti pri urejanju položaja manjšin, do jugoslovanskega – Pašić-Ninčič – minimiziranja pomena vprašanja koroških Slovencev oz. do jasno izraženih razlik med srbsko in slovensko politiko do Koroške; Seipel naj bi namreč 28. 4. na zaupni seji v Celovcu ocenil, da beograjska vlada „ne podpira šovinističnih teženj Slovencev in išče le material, da bi v parlamentu Slovincem mogla nekaj odgovoriti;“ sama zahteva predvsem otvoritev dveh slovenskih šol na Koroškem (A. Malle, H. Haas – K. Stuhlpfarrer, J. Starc, A. Suppan, M. Rauchensteiner);

– 26. 3. 1923 je celovski konzul Kraljevine SHS Stojan Protić koroškemu deželnemu glavarju Florianu Grögerju predal aide mémoire z opozorilom na neizpolnjene pravice koroških Slovencev in na avstrijske obljube pred sekretariatom Društva narodov (A. Malle);

2

– junija 1923 izjava jugoslovanskega zunanjega ministra Momčila Ninčiča o položaju Slovencev na Koroškem in Nemcev v Sloveniji. Ninčič je tedaj uporabil izraze, ki se nam še po šestih desetletjih zdijo zelo domači: „Prijateljske odnose med nami in Avstrijo kalijo predvsem razmere, v katerih žive naši rojaki pod Avstrijo. ... Zaradi velike decentralizacije v avstrijski republiki, ki vodi državno upravo v razsulo, avstrijska vlada nima moči, da bi preskrbela koroškim Slovincem šole. V pokrajinski vladi na Koroškem Slovenci niso zastopani, a niti vlada nima vpliva na šolstvo, ki ga avtonomno upravlja iz 11 članov obstoječi deželni šolski svet, ki ni nikomur odgovoren. Glavni vzrok za te nevdržne razmere pa leži v intoleranci nemškega prebivalstva na Koroškem in njegovi organizaciji...“ (J. Starc). V tem letu se je jugoslovanska vlada uspešno zavzela za priznanje avstrijskega državljanstva dr. Francu Petku in Francu Aichholzerju (F. Petek);

– izjavi jugoslovanskega prosvetnega ministra Svetozarja Pribičevića in zunanjega ministra Momčila Ninčiča, da je zapiranje nemških razredov v Jugoslaviji povračilni ukrep zaradi zatiranja koroških Slovencev in Gradiščanskih Hrvatov v Avstriji in odgovor avstrijskega kanclerja dr. Rudolfa Rameka v parlamentu 3. 3. 1925 (J. Starc, L. Ude, Stenografski protokoli avstrijskega državnega zbora);

(se nadaljuje)

* F. Petek v Spominih piše o ozadju nastanka te note. Ko se je delegacija koroških Slovencev po streljanju na dekana Limpla oglasila pri jugoslovanskem predstavniku na Dunaju Popoviću, jih je ta najprej ozmerjal, da so plebiscit izgubili in kaj da sedaj sploh hočejo, nato pa glede napadov svetoval: „He, uzmi puško i pucaj i ti!“

Nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov

PRVI krog gre proti koncu še teden dni imate časa

Na začetku leta smo zapisali, da obhaja naš list v tem letu štiridesetletnico neprekinjenega izhajanja in da bomo ta jubilej „počastili“ z raznimi akcijami. Ena teh akcij je

nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov

Prvi krog te akcije gre proti koncu. Le še dober teden dni – namreč do 31. maja – imate časa, da se vključite v pridobivanje naročnikov. Kajti na slavnostni prireditvi ob 40-letnici Slovenskega vestnika, ki bo 14. junija v Borovljah, bomo podelili tudi prve nagrade. To so:

1. nagrada: **7-dnevni dopust** za dve osebi (polpenzion) na „Slovenski plaži“ blizu črnogorskega bisera Budve;
2. nagrada: **sedežna garnitura** (kotna klop, miza in dva stola) iz tovarne IPH v Žitari vasi;
3. nagrada: **športna oprema** (na izbiro poletna ali zimska) iz športne trgovine Topsisport v Pliberku.

Te nagrade bodo dobili tisti, ki bodo v prvem krogu tekmovanja pridobili največ novih naročnikov Slovenskega vestnika. Torej izkoristite prihodnje dneve, ki še ostanejo do 31. maja. V krogu vaših sorodnikov, sosedov in prijateljev bo gotovo še kdo, ki doslej še ni naročen na naš list – čim več novih naročnikov boste dobili, toliko večji bodo izgledi, da prejmete eno izmed lepih nagrad!

S tem pa tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov še ni zaključeno. Izkazalo se je namreč, da je bil za naše razmere prvotno določeni čas do 31. maja očitno prekratek: iz več strani smo slišali želje, da bi še marsikdo rad sodeloval, da doslej ni utegnil. Zato smo se odločili, da akcijo razširimo v smislu prvotne napovedi, da hočemo celo leto posvetiti jubileju našega lista.

Razpisujemo drugi krog tekmovanja, za katerega veljajo isti pogoji kot za prvega, in sicer od 15. junija do 30. novembra 1986, tako da bomo drugi del nagrad lahko razdelili pravočasno pred božično-novoletnimi prazniki!

1. nagrada: 7-dnevni dopust za dve osebi na „Slovenski plaži“ – CARTRANS – Celovec

2. nagrada: Sedežna garnitura iz masivne borovine – IPH Žitara vas

Lepe nagrade tudi v DRUGEM krogu tekmovanja

Ob koncu nagradnega tekmovanja, pravočasno pred božično-novoletnimi prazniki, bomo spet razdelili vrsto lepih nagrad. Med drugim vas čakajo naslednje nagrade:

- oprema spalnice iz tovarne IPH v Žitari vasi;
- mikrokomputer Commodore 64;
- vrhunske smuči z vezmi in palicami iz tovarne Elan na Brnci;
- stenske omare iz tovarne IPH v Žitari vasi;
- pogostitve v hotelu Korotan v Sekiri;
- pogostitve v hotelu Obir v Železni Kapli.

Poleg nagrad, ki jih bomo razdelili med tiste, ki so oziroma bodo sodelovali pri nabiranju novih naročnikov, pa smo tudi za nove naročnike pripravili poseben „pozdraz“ v obliki majhnega darila.

Kot nov naročnik v smislu tega tekmovanja velja vsakdo, ki Slovenski vestnik ali sam ali preko druge osebe naroči in poravnava naročnino vsaj za eno leto. **Letna naročnina** znaša 250 šilingov (oz. v Jugoslaviji 2500 ndin).

3. nagrada: športna oprema (poletna ali zimska) TOPSPORT – Pliberk

Pisma bralcev

Duhovna zgodovina – kulturno farizejstvo?

V poročilu s simpozija, ki ga je organiziral Boltzmann-institut z Dunaja o literaturi in kulturnopolitičnem delovanju narodnih manjšin v Avstriji, poroča Slovenski VESTNIK z dne 2. maja 1986 med drugim tudi o oceni, ki jo je izrekel dr. Franci Zwitter ml. o vlogi dr. Vinka Zwitterja v medvojnem obdobju.

Govorniki, oziroma predstavniki posameznih narodnosti so si v svojih prispevkih prizadevali, da pošteno in do kraja objektivno prikažejo delež svojega naroda (prof. dr. Kmecl), česar moramo verjeti in zaupati „izpovedi“ Franca Petka, ki je večni resnici na ljubo celo na isti strani Vestnika v 59. nadaljevanju Petkovih Spominov.

V zadnjem odstavku je dr. Petek v par stavkih orisal lik dr. Vinka Zwitterja, ki je po njegovem pričevanju ostal zvest ne le dr. Petku, v tistem času enemu najodgovornejših mož na Koroškem, temveč tudi slovenski kulturi in narodu takrat, ko so ga v najtežjih in najodgovornejših časih zapuščali sicer najožji sodelavci.

Resnica končno vendarle zmaga!

Svoji dr. Vinka Zwitter

Wer bringt Verwirrung in die Schuldiskussion?

Ich kann nicht beurteilen, ob die Debatte zwischen Kristijan Schellander und Tomaž Ogris über die Berichterstattung des Slovenski VESTNIK den Diskussionsprozeß innerhalb der Volksgruppe befruchten kann oder nicht. Was hingegen die Kontroverse am 26. 4. 86 im Mladinski dom betrifft und den darauf Bezug nehmenden Leserbrief von T. Ogris (Sl. vestn. am 26. 4. 1986) sind einige Differenzierungen notwendig, da sonst eventuell neue Verwirrungen entstehen.

Die Forderung „Hände weg von der zweisprachigen Schule“, hinter die sich Kollege Ogris in seinem Leserbrief stellt, hatte vor allem ihre Gültigkeit als unmittelbare Reaktion auf die Trennungsforderungen von FPÖ und KHD. Neben anderen Gruppen und Organisationen war es

gerade auch das „Überparteiliche Komitee zur Verteidigung der zweisprachigen Schule“, das damals zahlreiche Aktionen unter diesem Motto durchgeführt und für die Verbreitung der Broschüre „Hände weg...“ gesorgt hat.

Die bald darauf aufgetauchte Meinung, nach einer Diskussion müsse irgendeine Veränderung erfolgen, kam jedoch aus einer anderen Quelle, nämlich von LH Wagner selbst. Mich hat die Logik dieses „Arguments“ nie überzeugt, gibt es doch genügend Diskussionen, die für den demokratischen Meinungsbildungsprozeß wichtig sind und dennoch – vielleicht eben gerade mit dort entwickelten guten Gründen – zu keinen Veränderungen führen. Überzeugt haben mich jedoch viele Gespräche mit Lehrerinnen und Lehrern aus den zweisprachigen Schulen, daß nur echte Reformen ihnen bei der Durchführung des zweisprachigen Unterrichts helfen würden, da sie für diesen Unterricht wenig didaktisches Material zur Verfügung haben und die Anmeldepflicht einen erheblichen sozialpsychologischen Druck auf Kinder, Lehrer und Eltern ausübt.

Folglich wurde in mehreren Arbeitssitzungen von diesen engagierten Lehrerguppen konkrete und auf ihre Reformbedürfnisse zugeschnittene Verbesserungsvorschläge ausgearbeitet und bei mehreren Regionaltreffen zur Diskussion gestellt. Als gangbarer Weg wurde die Einarbeitung von „Schulversuchen zur inneren Schulreform“ ins Auge gefaßt, da dieser Weg gesetzlich vorgesehen ist und alle anderen Veränderungsversuche wegen der „Veränderung über den Verordnungsweg ohne die Beteiligung der Betroffenen“ zum Scheitern verurteilt sind. Da die Reformvorschläge der Lehrerguppen sowohl mit den Zielsetzungen der österreichischen Minderheitenschule als auch mit der vom Ministerium empfohlenen Veränderungsstrategie konform waren, gab es eine gewisse Hoffnung, daß sich die Kärntner Schuldiskussion ein Stück weit auf diesen demokratischen Weg einlassen müsse.

Dies alles konnte aber doch kaum bewirkt haben, daß bei Mitarbeitern des Slowenischen Kulturverbandes und speziell bei Kollegen T. Ogris Verwirrung entstanden ist. Erstens sind diese Reformvorschläge alle klar darauf ausgerichtet, daß der zweisprachige Unterricht erhalten und verbessert wird; zweitens suchten alle Beteiligten immer wieder die öffentliche Diskussion als Korrektur und Herausforderung.

Wenn Kollege T. Ogris nun seinen Unmut über eine verwirrende Diskussion äußert, so haben ihn vermutlich die ständig wechselnden Slogans irritiert, die zwischenzeitlich von führenden Landespolitikern in die Debatte eingestreut wurden (wie „Verfälschung des Unterrichts“, „Jedem Kind seine Schule“, „getrennter Unterricht unter einem Dach“ usw.). Diese parteipolitische und taktische Schlagwortorgie hat in der Tat die Ausarbeitung pädagogischer Lösungsvorschläge erschwert und zahlreiche Kolleginnen und Kollegen verunsichert. Seit aber erkennbar ist, daß als Dreiparteien-Einigung offensichtlich die „Schülertrennung unter einem Dach“ durchgesetzt werden soll, seit der KHD sein Schul-Apartheidsmodell für jede einzelne Klasse ausdividiert hat (und in einer Pressekonferenz am 6. 5. 1986 bekannt gegeben hat), ist die Situation wieder wesentlich überschaubarer und klarer geworden. Man braucht jetzt kein ausgesprochen „kluger Kopf“ zu sein, um zu merken, daß der gemeinsame Unterricht durch ein Beharren auf der Forderung „Hände weg von der zweisprachigen Schule“ nicht mehr zu retten ist. Um das KHD-„Schulmodell“, das schlechtere Bildungschancen für alle in Aussicht stellt, abwehren zu können, muß über die defensive Beschwörungsformel „Hände weg...“ hinausgegangen und konstruktive Reformen propagiert werden. Nichts anderes bezwecken unsere Bemühungen und Diskussionsbeiträge seit fast zwei Jahren.

20. 5. 1986 Klagenfurt / Celovec

Dr. Peter Gstettner

Kostenloses Endlager?

Jeder Klagenfurter, jede Klagenfurterin kennt die FPÖ-Plakatständer aus Stahl. Unter dem Titel „Treffpunkt Umweltschutz“ lud noch vor dem Wahlkampf Dr. Mario Ferrari-Brunnenfeld zur Diskussion. Im Wahlkampf selbst forderte dann von den selben Ständern Dr. Otto Scrinzi (auf gut deutsch – was heißt das eigentlich?) zu protestieren.

Nun sind die FPÖ Ständer aus Stahl samt dem Hofrat Dr. Otto Scrinzi verschwunden.

Angesteckt von der allgemeinen Furcht vor umweltschädlichen Fall aut, fragte ich mich – wo wird Scrinzi endgelagert?

Wohin läßt FPÖ-Stadtrat Candussi (auf gut deutsch – was heißt das eigentlich?) diesen Haufen Scrinzis bringen?

Wie könnte es anders sein, die Heimatgemeinde Klagenfurt sorgt dafür. In rührender Weise stellt sie der FPÖ auf dem Areal des zukünftigen ÖKO-Schlusses

Emmersdorf Lagerraum für die Scrinzi-Ständer zur Verfügung.

Bleibt die Frage des Gemeindegürgers an den Bürgermeister:

Was zahlt eigentlich die FPÖ für dieses Scrinziendlager?

Dr. Helmut Stockhammer
Stifterstr. 12, Klagenfurt
Tel.: 59 11 53

„Trittbrettfahrer – wie sieht die Wirklichkeit aus?“

In letzter Zeit wird immer wieder über das Problem der Arbeitslosigkeit in den Medien berichtet. Erfreulicherweise wird es nicht totgeschwiegen. Wohl aber reden manche Berichte an den Problemen der Arbeitslosen selbst vorbei – oder über sie hinweg. Wir sind eine kleine Gruppe von Arbeitslosen, welche die Öffentlichkeit über ihre Erfahrungen informieren möchte:

Die Berichte verwenden viele Statistiken. Wir sind aber Menschen, die sich selbst in den Zahlen nicht finden können. Auch eine Verbesserung der Arbeitslosenstatistik nützt uns nichts, wir sind nicht dabei. Wir sind nicht arbeitsunwillig. Trotz intensiver Suche haben wir bisher nichts gefunden. Diese Suche sieht etwa so aus:

Häufige Vorsprachen beim zuständigen Arbeitsamt, danach hoffnungsvolle Gänge zu den verschiedensten Firmen, um wieder einmal mehr die Mitteilung zu erhalten, daß man an die 30. Stelle gereiht wurde. Nach mehrmonatigen oder gar mehrjährigen Erfahrungen bröckeln Optimismus und Selbstvertrauen ab. Und dann sehen wir im Fernsehen den berühmten Arbeitslosen von Salzburg, der „eh nur den Stempel braucht“. Oder wir lesen beim Herrn „Staberl“, wie die „Negerlein vom Arbeitsamt“ immer weniger werden. Bei den letzten 4 sind wir wieder nicht dabei.

In der persönlichen Erfahrung sehen die Probleme meist ganz anders aus. Wir haben aber Schwierigkeiten, sie anderen verständlich zu machen. Die meisten glauben, daß Arbeitslosigkeit eine Schande sei und daß jeder Arbeit findet, wenn er sie sucht. Wir glauben dies teilweise immer noch selbst. Das bringt uns aber auch keine Arbeit, sondern nur Zweifel an uns selbst.

Wir ärgern uns auch über die paar „Trittbrettfahrer“. Aber so einfach ist ja das Problem der „zumutbaren Arbeit“ auch nicht zu lösen. Wir kennen viele von angebotenen „offenen Stellen“ recht genau. Ein „Durchschnittsangebot“ als Beispiel:

„Allroundsekretärin“, Bezahlung 5.500,- netto, tägliche Fahrtstrecke von 2x10 km selbst zu bezahlen. Oder, um ebenfalls einseitig (aber beweisbar) zu berichten: Voraussetzung für die Übernahme des Postens ist eine Betriebsanlage von bar 51.000,- Das war leider nicht „zumutbar“.

Wir können nur sagen: Wir erleben diese Probleme viel komplizierter, schwieriger und auch schmerzhafter, als sie sich in der „öffentlichen Meinung“ zeigen.

Eine Gruppe von Arbeitssuchenden

To pismo nam je posredoval univ. prof. dr. Josef Klingler, ki vodi na celovski univerzi seminar z brezposelnimi, ki že več ko leto dni ne najdejo dela. Seminar ni bil namenjen samo subjektivnim posledicam brezposelnosti, temveč se je bavil tudi z vzroki le-te, s težavami pri iskanju dela in z javnim mnenjem. Kot prvi korak, da se branijo proti predsodkom napram brezposelnim, so udeleženci seminarja napisali to pismo bralcev. Niso se pa opogumili podpisati tudi z imenom, kar je tudi eden izmed znakov njihovega težkega položaja. Imena so seveda prof. Klinglerju znana.

Uredništvo

Offenes Protestschreiben des BDF-Kärnten

Am Sonntag, dem 11. Mai (Muttertag) zeigte FS1 im Vormittagsprogramm den aus dem Jahre 1941 stammenden **deutsch-italienischen** Film „Mama“.

Der 1984 von Frauen produzierte österreichische Dokumentationsfilm „Küchengespräche mit Rebellen“ wurde dann um 23 Uhr ausgestrahlt!

Vormittags einen üblen Durchhaltefilm der Nazis, spätnachts dafür zum Ausgleich einen antifaschistischen Film über österreichische Widerstandskämpferinnen. Will uns der OFR so die Ausgewogenheit seines Programms vorführen?

Mit der Ausstrahlung des kultischen „Mama“-Films hat der staatliche Bacher-ORF wieder einmal bewiesen, daß er seinem antifaschistischen Auftrag nicht gerecht werden will!

Wir Frauen wehren und gegen solche Machenschaften und verlangen vom OFR, uns mit Produkten der Faschistenzeit zu verschonen! Wir ersuchen Sie, Herr Programmdirektor, um schriftliche Stellungnahme.

(Ergeht an den Intendanten des ORF Herrn Ernst Wolfram Marboe)

Mit besten Grüßen

Gretl Hribenig
Landessekretärin
des Bundes demokratischer Frauen.

Dr. Erik Prunč

Problemi zgodnjeotroške večjezičnosti

Vse navedene besede so obenem lahko predstavljale enobesedne (pa)stavke oz. povedi. Poleg njih je v komunikaciji že pravilno oblikoval in uporabljal členkove povedi tipa da/ne. V nekaterih primerih je po principu izbora poudarjenega zloga iz afektivno ali logično poudarjene besede kondenziral tudi cele stavke v en sam zlog. (Primer: „Kaj dela ladja?“ – „Mo“ (= „Plava / vozi se po morju“).

Zaradi jezikovne bližine hrvaščine in slovenščine so pri 80 % navedenih besed sovpadali slovenski in hrvaški signifikanti (n.pr. „li“ – sl/h riba), pri pretežni večini preostalih pojmov pa si je otrok usvojil tako slovensko kot hrvaško ustreznico (n.pr. „že“ : „ko“ – želva : kornjača, „bi“ : „ka“ – koblica : skakavac, „bo“ : „la“ – labóo – lábud). Nekako v starosti 1 leta 3 mesecev (1;3) je začel precej dosledno uporabljati slovensko motivirane signifikante samo v komunikaciji s starši, hrvaško motivirane pa samo v komunikaciji z babico.

V jezikovnem sistemu, katerega signifikanti obstajajo samo iz dveh, največ iz treh glasov, je stopnja homonimije zaradi omejenih kombinacijskih možnosti seveda zelo visoka. V primerih, v katerih je slo samo

za povezovanje signifikantov s kontekstualno jasno definiranimi signifikanti (poimenovanje slik v slikanici), tako visoka stopnja homonimije ni motila. Čim pa so bili homonimi združljivi z različnimi sobesedili ali pripadali celo različnim besednim vrstam (n.pr. „pi“ – „piti“, „pisati/pisal bi“, „spi/spita“, „pika polonica“), je nujno prišlo do konflikta homonimije, se pravi, do nesporazumov. Sistem je torej že v svojem ustroju vseboval kal razprada, do katerega bi moralo priti, čim bi se povečale komunikacijske potrebe.

Čim je otrok razpolagal z večjo artikulacijsko sposobnostjo, je začel nadomeščati sistem enozložnic s sistemom dvo- in večzložnih signifikantov. Tako je nadomestil „ka“ s „kaka“ za „skakavac“, „so“ s „(s)ova“ ipd. Vse besede pa, ki si jih je na novo usvojil, so bile dvozložne: „ena“ (za piko na kocki), „sena“ za „srna“, „kaja“ za „kava“, „popa“ za „popok“, „ceca“ za „cecek“ ipd. Ta prehod je bil v glavnem zaključen pri enem letu, tri in pol meseca (1;3;1-15). Skoraj istovčasno so bili registrirani tudi prvi samostojno tvorjeni večbesedni stavki tipa „Lon – pum“ („balon je počil“), „Gea – min“ („Gea hoče/mora dobiti vitamin/sko tableto“).

Prvi popolni stavek „A tu je“ pa je otrok prevzel iz govornice staršev.

Proti koncu marca je znašalo slovensko-hrvaško besedišče približno 140 besed (točnejša analiza te faze razvoja bo jeseni izšla v Grazer Linguistische Studien).

1.6. Princip lingvistične soodvisnosti

Marca 1985, torej v starosti 1 leta, 5 mesecev (1;5), je otrok začel opazneje usvajati tudi nemščino. Prvo aktivno uporabljene nemške besede so bile „pal“ – „Ball / žoga“, „šu“ – „Schuh / Čevljev“ in „pume“ „Blume / roža“.

V zvezi s tem velja še posebej opozoriti na dejstvo, da so vse usvojene nemške besede po svoji strukturi ustrezale stopnji jezikovne sposobnosti, ki jo je otrok medtem dosegel v svojem slovenskem in hrvaškem jezikovnem razvoju, se pravi, da je pri usvajanju novega, tretjega jezika preskočil prvo fazo oblikovanja fonetsko poenostavljenih enozložnic. Zato ni čuda, da so kmalu sledili tudi prvi nemški stavki „šau pume“ – „Schau (eine) Blume / Glej roža“, „ge vek“ – „Geh weg / Pojdi proč“ ipd. Čas med prvo aktivno uporabljeno nemško besedo in prvim stavkom je bil torej

precej krajši kot pri usvajanju slovenščine in hrvaščine.

Zadnja opažanja pojasnjuje sodobna teorija večjezičnosti s tako imenovanim modelom lingvistične soodvisnosti, ki ga je mogoče strniti v naslednji dve osnovni ugotovitvi:

1) Jezikovna sposobnost, pridobljena pri uspešnem učenju jezika Lx, se kot input prenaša v proces učenja jezika Ly, vendar

2) le pod pogojem, da je možna zadostna komunikacija v Ly in je za to prisotna tudi zadostna motivacija³.

Ker se nam zdi potrebno, da v naših koroških razmerah posebej opozorimo na ta pojav, se bomo na kratko ustavili pri tem problemu.

Prvi element principa „lingvistične soodvisnosti“ pomeni, da učenje enega jezika podpira učenje drugega, ker dvo- ali večjezičnik pri učenju drugega, in verjetno tudi pri učenju vsakega naslednjega jezika na novo usvaja le majhen del jezikovnih sposobnosti ker lahko s pridom koristi jezikovne sposobnosti, ki jih je pred tem pridobil pri učenju prvega oz. predhodnega jezika. Starejše jezikoslovje je učinek „lingvistične soodvisnosti“ običajno pojasnjevalo s tako imenovano „izobraževalno funkcijo jezika“, ki pa jo je v glavnem reklamiralo le za klasične jezike, češ, da učenje klasičnih jezikov zaradi njihove kompleksne strukture pospešuje tudi učenje drugih. Toda omejevanje „izobraževalne funkcije“ na klasične

„Pri usvajanju novega, tretjega jezika (je otrok) preskočil prvo fazo oblikovanja fonetsko poenostavljenih enozložnic. ... Čas med prvo aktivno uporabljeno nemško besedo in prvim stavkom je bil torej precej krajši kot pri usvajanju slovenščine in hrvaščine.“

jezike z vidika principa „lingvistične soodvisnosti“ nikakor ni upravičeno, saj je bil ta učinek ugotovljen tudi pri študiju dvojezičnosti sodobnih dvojezičnih družb.

Razlago za to, da so učinek lingvistične soodvisnosti doslej ugotavljali pretežno ob primerih učenja klasičnih jezikov, je treba iskati v drugem elementu. Načelo lingvistične soodvisnosti namreč predvideva pozitiven učinek usvajanja jezika Lx na proces usvajanja naslednjega jezika Ly le v primeru, da je „možna zadostna komunikacija v Ly in je za to prisotna tudi zadostna motivacija“. Ker pa je v primeru učenja klasičnih jezikov bila prav gotovo prisotna večja stopnja komunikacije in motivacije na strani maternelnega jezika učencev, so ta učinek ugotavljali najprej pri tej konstelaciji dvojezičnosti.

(Se nadaljuje)

RADIO-TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

Petek, 23. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Biro, biro – 9.30 Ruščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Bančni rop stoletja – 11.55 Woody Woodpecker prezentira – 12.00 Poročila in ozadja – 13.00 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Niklaas, otrok iz Flandrije – 17.30 Levo od pingvinov – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Silke iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stari – 21.10 Jolly joker – 22.05 Hof – Art – Hof – 22.40 Proces – 0.35 Poročila.

Sobota, 24. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Angleščina – 9.35 Francoščina – 10.05 Ruščina – 10.35 Dunajska kri – 12.20 München 1900-1950 – 13.05 Poročila – 14.40 Oporniki družbe – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Veter v rokah – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Gradbišče – 17.30 Ravioli – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Dva x sedem – 18.25 Najboljše iz serije „Weana Gmüat“ – 18.50 Župnik Hansjörg Eichmeyer odgovarja – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Pri Belem konjičku – 22.40 Iz Dunajskega špetakla – 23.40 Solid Gold – 0.25 Poročila.

Nedelja, 25. 5.: 11.00 Ura tiska – 12.00 Orientacija – 14.45 Ne delaj tega, Angelika – 16.20 Stvarstvo: Mož in žena – 16.25 Tao Tao – 16.50 Ena, dva ali tri – 17.35 Prometni klub za otroke – 17.40 Klub seniorjev – 18.25 Reklama – 18.30 Mi – 19.00 Silke iz Avstrije – 19.25 Govori župnik Franz Unger – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Argumenti – 21.45 Schirlej Verrett – 22.45 Jour fixe – 23.45 Poročila.

Ponedeljek, 26. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Biro, biro – 9.30 Prosim k mizi – 10.00 Šolska TV – 10.30 Argumenti – 12.00 Training gledaliških igralcev v New Yorku – 13.00 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Calimero – 17.30 Heidi – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Silke iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Ponedeljski šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Ceste San Franciska – 22.05 Anatomija revolucije – 23.35 Poročila.

Torek, 27. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Biro, biro – 9.30 Angleščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Ne delaj tega Angelika – 12.05 Ponedeljski šport – 13.00 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Calimero – 17.30 Heidi – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Silke iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Elite ali masovna vzgoja – 21.15 Dallas – 22.20 V sencni palači – 22.05 3. Mednarodni evrovizijsko tekmovalje „Mladi glasbenik leta 1986“ – 0.35 Poročila.

Sreda, 28. 5.:

9.00 Poročila – 9.05 Biro, biro – 9.30 Francoščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Ponos in strast – 12.25 Elite ali masovna vzgoja – 13.15 Poročila – 16.30 Nova iznajdba – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Risanka – 17.30 Kamen Marka Pola – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Silke iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki – 20.15 11. Mednarodni cirkuški festival v Monte Carlu – 21.45 Beli morskii pes – 23.40 Šport – 0.00 Poročila.

Četrtek, 29. 5.: 13.50 Prišel bo čas – 15.55 Krhka zemlja – 16.50 Jack in prekla – 17.45 Bliža se smejoče poletje – 18.15 Happy Birthday, Figaro! – 19.00 Silke iz Avstrije – 19.25 Govori župnik Franz Unger – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Dolge noge – dolgi prsti – 21.50 Predsoba za raj – 23.35 Zapadno od Santa Fe-a – 0.00 Poročila.

AVSTRIJA 2

Petek, 23. 5.: 16.25 Poldark – 17.15 Zemlja živi – 18.00 Tedenski pregled – 18.30 Naša mala farma – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dežela gora – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šport – 22.15 Podvig Capricorn – 0.15 Poročila.

Sobota, 24. 5.: 15.20 Dva x sedem – 15.45 Računališki tečaj – 16.15 Avstrijska ljudska glasba – 17.00 Po sledih divjačine – 17.45 Kdo me hoče? – 18.00 Mednarodni lahkoatletski miting – 18.25 Nogomet – 19.00 Trailer – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Pod vulkanom – 22.05 Šport – 22.40 Convoy – 0.25 Poročila.

Nedelja, 25. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Bil sem rad rokodelce – 10.15 L'ours et la popée – 11.40 Sto mojstrov in – 14.00 Športni popoldan – 16.55 Samo 3 takte – 17.40 Velika desetorica – 18.25 Reklama – 18.30 Okay – 19.25 Novo v kinu – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Primer za ljudskega odvetnika – 20.15 Ponos in strast – 22.15 Dinastija – Denverski klan – 23.00 Sedem dni športa – 23.20 Mala nočna glasba – 0.35 Poročila.

Ponedeljek, 26. 5.: 17.30 Mi ljudje – 18.00 Cesta Lindenstraße – 18.30 Departement S – 19.30 Čas v sliki – 20.15 100 karatov – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šiling – 22.05 Tudi morilci imajo lepe sanje – 23.45 Poročila.

Torek, 27. 5.: 17.00 Šolska TV: Großglockner – 17.30 Orientacija – 18.00 Policijska inspekcija 1 – 18.30 Departement S – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Made in Austria – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Klub 2 in poročila.

Sreda, 28. 5.: 17.00 Komunikacijska družba – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Ljudje in živali – 18.30 Departement S – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Schiele v Krumau – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Dokumentacija – 22.30 Napoleon – 0.30 Poročila.

Četrtek, 29. 5.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Znaki s trkanjem – 10.20 Sto mojstrov in – 10.30 Čudež St. Justina – 15.15 Športni popoldan – 16.45 Prizorišča literature – 17.30 Gloria – ljubezen mojega življenja – 19.25 V sencni palači – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Dobro založena vinska klet – 20.15 Sveti poskus – 21.50 Kristjani od začetka – 22.35 Napoleon – 0.30 Poročila.

LJUBLJANA

Petek, 23. 5.: TV mozaik – 9.00 Tednik – 10.00 Moč zborovskega zvoka – 16.05 Avtomobilski rally Saturnus, prenos – 17.25 Poročila – 17.30 Beli delfin, francoska risana nadaljevalna – 17.45 Flipper, ameriška nanizanka – 18.15 Godzovi: Pesem kraškega gozda – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – Obzornik ljubljanskega območja – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Avtomobilja: ostati živ, angleška dokumentarna serija – 20.35 Bergerac, angleška nanizanka – 21.30 Dnevnik – 21.50 Žena francoskega poročnika, angleški film.

Sobota, 24. 5.: 8.00 Poročila – 8.05 Ulica vseh otrok – 8.25 Na črko, na črko, nanizanka TV Beograd – 8.55 Zlatorog – 9.00 Pedenjžep – 9.45 Slovenske ljudske pravljice – 9.55 Korenjak, nihče mu ni enak, dokumentarni film – 10.25 MPZ Zagorje 85 – 10.55 Stresi in posameznik, izobraževalna oddaja – 11.20 Avtomobilja: Ostati živ, dokumentarna serija – 11.45 Spoznano-neznano, ponovitev – 12.25 Poročila – 15.15 Mladost – norost, francoski mladinski film – 16.45 Poročila – 16.50 Ex libris M & M – 18.05 Čudeži narave: Alpsko zivalstvo pozimi, dokumentarna oddaja iz Kanadske serije – 18.15 Kratki film – 18.30 Knjiga – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – V šesti prestavi – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Gostilna kočnik – 21.50 Dnevnik – 22.05 Moški in ženska, francoski film.

Nedelja, 25. 5.: 8.05 Poročila – 8.10 Živ zav: Risanke, Pod istim nebom: Poleg, norveški film – 9.00 Pajek pod previsom, prenos prostega plezanja na Ospu – 9.15 Flipper – 9.45 Pajek pod previsom – 10.00 Večni klic, zadnji del sovjetske nadaljevalne – 11.20 Risanka – 11.30 Pajek pod previsom – 11.45 Risanka – 12.00 Ljudje in zemlja – 12.30 Domači ansambli: Ansambel RŽ – 13.00 Pajek pod previsom – 13.15 Poročila – 15.00 Pajek pod previsom –

15.30 Rogaška '85: Marjana Deržaj – 15.55 Poročila – 16.00 Ves svet teče za Afriko, prenos – 18.00 Graditelji prihodnosti, jugoslovanski kratki film – 18.20 Avtomobilski rally Saturnus, reportaža – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – potrošniška porota – 19.30 Dnevnik – 19.48 Vreme – 19.55 Dan mladosti, prenos s stadiona JLA v Beogradu – 21.00 Misija majorja Athertona, zadnji del nadaljevalne TV Sarajevo – 22.10 Tito – Beseda in slika neke dobe, dokumentarna serija TV Zagreb – 23.05 Športni pregled – 23.50 Poročila.

Ponedeljek, 26. 5.: TV mozaik – 9.00 Zrcalo tedna – 9.20 Aktualno: Kako zelena bo moja dežela? – 16.00 TV mozaik – ponovitev – 17.20 Poročila – 17.25 Kam nas bo pripeljala pikapolonica? – 17.45 Na črko, na črko – nanizanka TV Beograd – 18.15 MPZ – Zagorje 86 – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – Podravske obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Juanita la larga, španska nadaljevalna – 21.10 Omizje – 23.10 Poročila – 23.15 Poročila s kongresa ZK Srbije.

Torek, 27. 5.: 9.00 TV mozaik – Šolska TV – 9.00 Osebnega nega: Obrazne maske – 9.10 Otroške nalezljive bolezni: Antibiotiki – 9.40 Družbena samozaščita: Alarmni znaki in signali – 16.35 TV mozaik – Šolska TV – 17.35 Poročila – 17.40 Otroška knjiga: Ob 30-letnici zbirke Kondor Založbe Mladinska knjiga – 17.55 Ex libris M & M – 18.50 Risanka – 19.00 Danes – Severnoprimorski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Plesna dvorana Romanca, irska drama – 21.00 Integrali – 22.15 Dnevnik – 22.30 Poročila s kongresa ZK Srbije.

Sreda, 28. 5.: 9.00 TV mozaik – Dva bregova, posnetek, predstave SSG Trst – 15.45 TV mozaik – ponovitev – 17.25 Poročila – 17.30 Oblaček – Pohajaček – 17.45 J. Jurčič – J. Keršnik: Berite novice, gledališka predstava – 18.15 Vojna žuželk, angleški znanstveno-tehnični film – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – Gorenjski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Temačni konec tedna, avstralski film – 21.40 Odločitev o mejah, dokumentarna oddaja – 22.20 Dnevnik – 22.35 Poročila s kongresa ZK Srbije.

Četrtek, 29. 5.: 9.00 TV mozaik – Plavač in Vratko, češkoslovaški mladinski film – 15.35 TV mozaik – ponovitev – 16.55 Poročila – 17.00 Poročila s kongresa ZSJ – 17.30 Slovenske ljudske pravljice – 17.40 Čirule – čarule – čarobna pobarvanka – 17.45 Slovenska ljudska glasbila in godci: Violinske citre – 18.15 Mozaik kratkega filma: Ivan Cankar in Podobe iz sanj, slovenska filma – 18.45 Risanka – 19.00 Danes – Zasavski obzornik – 19.30 Dnevnik in vreme – 19.50 Poročila s kongresa ZSJ – 20.10 Tednik – 21.10 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov – 21.20 Sonce tudi vzhaja, ameriška nadaljevalna – 22.10 Dnevnik – 22.25 Poročila s kongresa ZSJ.

SLOVENSKE ODDAJE AVSTRIJSKEGA RADIA vsak dan od 18.10 – 19.00

Petek, 23. 5.: Domača imena: Borovlje (dr. A. Feinig)
Sobota, 24. 5.: Duhovni nagovor (mag. Mirko Isop)
Voščila (M. Hartmann)
Nedelja, 25. 5.: Dežela in ljudje – servisna oddaja
Ponedeljek, 26. 5.: Pričevanja (5) – dr. P. Apounik: Zamujena priložnost – Ideja samostojnega političnega nastopanja
Torek, 27. 5.: Za starejše letnike (M. Inzko)
Cerkev in svet (J. Merkač)
Sreda, 28. 5.: Uspešnica meseca
Večerna 21.00-22.00 Globasnica: Mladinski dan (reportaža)
Četrtek, 29. 5.: „Dosti kruha za vse?“ (J. Kopeinig)
Petek, 30. 5.: Kult.-glasbena oddaja: Nemško-slovenski slovar pravnega in ekonomskega jezika

Informacija je več kot senzacija

Novega naročnika/novo naročnico pridobil(a):

(ime in priimek)

(naslov)

(pošta)

Drucksache
Tiskovina

P. n.

SLOVENSKI VESTNIK

Postfach/poštini predal 408
9021 Klagenfurt/Celovec

Slovenski
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16.
Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16
Telefon (0 42 22) 51 43 00-30 (Rado Janežič) 31 (Lubo Urbajs) 32 (Andrej Kokot) 33 (Vinko Wieser)
Teleks 42 20 86 sndk a
Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje.

SŠK „Obir“ naprej v 1. razredu

Po dvakratnem napredovanju (iz tretjega v drugi in takoj navrh iz drugega v prvi razred) so se kapelški šahisti ustavili v prvem vzhodnem razredu. V tem razredu je tekmovalo enajst moštev, dvanajsto – Sveče/Bistrica – pa je odstopila tako da po letošnjem prvenstvu ne bo izpadlo nobeno. Slovenski predstavniki so cilj dosegli brez težav, čeprav so večkrat tekmovali „z drugo garnituro“ ali celo z enim oziroma dvema igralcema manj! Bolj razveseljivo pa je, da se je slovenskim šahistom pridružilo pet novih članov (direktor Johann Hanscho iz Dobrle vasi; Johann, Harald in Christian Wolte iz Goslinj-

ske vasi in Hannes Kukovica iz Rebrce). Tako je število šahistov zraslo na 18! Zaključna lestvica prvenstvene sezone 1985/86 (prvi razred-vzhod) je bila že objavljena in sedaj prinašamo še posamezne izide, ki so jih dosegli člani SAK-a „OBIR“:

Celovec vzhod II : SŠK	6 : 2
SŠK : ASK IV	2,5 : 5,5
Hüttenberg : SŠK	5,5 : 2,5
SŠK : WSG/ÖDK	4 : 4
SŠK : Wolfsberg I	4,5 : 3,5
Wietersdorf I : SŠK	6,5 : 1,5
WAC II : SŠK	6 : 2
SŠK : Finanz/KDR	6 : 2
Wolfsberg II : SŠK	5,5 : 2,5
Wietersdorf II : SŠK	5,5 : 2,5

Nogometni turnir v Rikarji vasi

Z leve stojijo: trener Adolf Blažej, Peter Stern, „Jupi“ Mochar, Miha Stern, Marko Polcer in Hanzi Kezar; čepijo: „Kikej“ Sadnikar, Walter Hochmaier, Reinhold Schatz, Mirko Hobel (vratar), Rudi Urban, Wolfgang Schatz in Mihi Simon (igrali so še: Gvido Sadjak, Oto Mischitz, Gerhard Roscher, Marjan Wakounig in Martin Rutar). (slika: predsednik KZ ZSM Škocijan Franci Polcer ml.)

Cisto v znamenju športa je bil binško teden v Rikarji vasi pri Šentprimozu. Sportfreunde Rückersdorf – prijatelji športa so ponovno priredili binško nogometni turnir in ples v šotoru v Rikarji vasi. Otvoritveno tekmo v petek zvečer je odigral Slovenski atletski klub in 1. razred D-izbora. Obe moštvi sta se dobro odrezali. Zmagal je SAK 3:2 (beri posebno poročilo).

V soboto in nedeljo pa je tekmovalo 12 priložnostnih moštev, ki igrajo le v prostem času. Tri iz Štajerske, drugi pa iz domače okolice. Nekatera moštva so nastopala tudi pod imeno kot „mafija iz Galicije“, „St. Veiter Grashüpfer“ (lanski letni zmagovalci – šentviški travniški poskakači). Vsako moštvo je odigralo pet tekem po pol ure. V nedeljo zvečer je bila finalna tekma, v kateri se je pomerilo moštvo krajevnega združenja Zveze slovenske mladine Škocijan in športno društvo iz Mohlič. Zelo ponosni smo bili na naše mladince, ki so prišli v finale, kjer pa moštvo iz Mohlič niso bili kos. Tako je športno društvo iz Mohlič zmagovalce binško nogometnega turnirja, KZ ZSM je bilo drugo moštvo in Šentviški travniški poskakači tretji.

Največ golov sta dala Kogelnig iz Mohlič in Miha Stern iz Rikarje vasi (oba 6). Vsak večer je bila v šotoru tudi zabava z znanimi ansambli. V ponedeljek pa so se pomerila društva sosednjih požarnih bramb (zmagala je Rikarja vas) in občinski odborniki občine Žitare vasi in Škocijana. (zmagal je Škocijan 4:1) za konec pa je sledil še ženski nogomet (zmagala so dekleta iz Stare vasi).

Ni bilo hujših poškodb, vreme je tudi igralo s prireditelji, ki so poskrbeli za odlični prostor, odlično pa je bila organizirana tudi postrežba.

SAK : ekipa 1. D-razreda 3:2 (1:2)

V soboto je slovenska enajsterica odigrala trening-tekmo prot ekipi prvega D razreda (= izbor najboljših nogometašev v tem razredu) in zmagala tesno s 3:2 goli. Spopad je bil borben in zanimiv. Vodstvo je menjalo trikrat: 1:0 za SAK., 2:1 za izbor in končno 3:2 za SAK! Gole za zmagovalce so strelili Joško Gregorič, Marijan Velik in Mario Pihorner.

SAK ni nastopil v polni zasedbi, a zadostovalo je za uspeh. Pa še to: Marijan Velik je bil vpo klican v koroško reprezentanco, ki je v prijateljski tekmi ugnala še drugoligaša VSV/Beljak visoko in nepričakovano 4:1 (3:0). Velik je igral prvi polčas in k zmagi prispeval en gol! Naslednja preizkušnja bo prihodnji teden onstran meje proti slovenski selekciji.

Veselica SAK v Borovljah

Moštvo Slovenskega atletskega kluba bo tekmovalo spet 25. maja, ko bo v Celovcu na Annabichlohem igrišču gostoval ASKÖ Irschen. Prosti termin za binško praznike je vodstvo kluba izkoristilo v namen vsakoletnega združenja med odborniki, pristaši in navijači pa tudi igralci. Zaradi krajevne raztresenosti slovenskega naroda je SAK obvezen prirediti več plesov v teku enega leta. V ta okvir padejo kraji kot Železna Kapla, Globasnica, Radiše, Bilčovs... Tokrat so bile na vrsti Borovlje. Na žalost se v mestno dvorano ni napotilo veliko ljudi tako, da je skoraj izgledalo po nekaki „zaprti“ družbi. Ansambel Vilija Petriča iz Slovenije pa je navdušil z živahno ljudsko in predvsem moderno glasbo. Zato ni trajalo dolgo in plesišče se je napolnilo. V ostalem je bil ples popstren z otvoritvijo predsednika konzula Cirila Stern, z nastopom moškega pevskega zbora iz Bilčovsa pod vodstvom profesorja Mirka Lausegger ter z bogatim srečolovom. Zastodi je bilo jedade in pijače. Zabava se je vlekla pozno v noč, in po suhoparnem zaletu le še zaživela in uspela.

Zveza koroških partizanov sporoča, da se preloži odhod na potovanje v Zadar na nedeljo 8. junija 1986.

Kratke športne vesti – Termin

● **Amaterska nogometna reprezentanca Slovenije** je v torek popoldne v Kranju premagala Koroško reprezentanco s 5:1 (1:1). Koroški izbor, v katerem je igral tudi Marjan Velik, se predvsem v drugi polovici ni znal uveljaviti proti tehnično, kondicijsko in moštveno močnejšim Slovincem.

Ob robu tega srečanja, ki šteje za mednarodni turnir 4 dežel (Salzburg, Koroška, Štajerska in Slovenija) se je selekcijski vodja SAK, Albin Waldhauser zmenil za prijateljsko tekmo med slovensko reprezentanco in SAK-jem, ki naj bi bila meseca julija.

● **V bilčovskem občinskem turnirju** je moštvo s Potoka odneslo zmago pred Bilčovcem. Kajzami in Zgornjo vesco.

● **Koroška liga:** V nadomestnih nogometnih tekmah je moštvo iz Trga izgradilo svojo vodčo pozicijo na lestvici: z dvema igrama manj in s 35 točkami ima že 3 točke razlike do Obervellacha. Rapid Lienz je s 24 točkami le še za točko za šestouvrščenim SAK-jem. **Rezultati:** Trg – Lienz 2:1 (2:0); Irschen – ASK 3:3 (1:2); Smohor – SCA St. Veit 2:0 (0:0); Lienz – Smohor 1:1 (1:1).

NOGOMETNI TERMINI:

V petek, 23. 5. 1986:
18.30 šolarji SAK – DSG Borovlje (Koschatovo igrišče)

V nedeljo, 25. 5. 1986:
15.15 pod 23 SAK – pod 23 Irschen
17.00 SAK – Irschen
18.00 DSG OBIR Sele – ATUS Vrba
10.15 ASV – Smihel

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 22. maja 1986.

Za 100 dinarjev dobite	3.75 šil.
Za 100 dinarjev plačate	4.75 šil.
Za 100 lir dobite	1.00 šil.
Za 100 lir plačate	1.06 šil.
Za 100 mark dobite	693.50 šil.
Za 100 mark plačate	709.80 šil.

Praznik narodnih skupin

FEŠTA AUSTRIJSKIH NARODNIH GRUP

28. – 29. 5. 1986. – SRJEDA – MITTWOCH

18.00 LUTKOVNO GLEDALIŠČE: „LETEČA ŽABA“

21.00 GLASSA: „TRIO IZ ROŽA“ HELMUT RADAKOVIČ LIPUSCH & BAND BRUJI – PAX

14.30 RAZSTAVA SLIK: „HARMONIJA“

16.00 DISKUSIJA: „GLEICHE DILEMMA AUF GETRENNTEN WEGEN?“

28. – 29. 5. 86

VELIKI BORIŠTOF GROSSWARASDORF

Gradišćanska – Burgenland – Gradišće

Pripradniki narodnih skupnosti se ne morejo vedno srečavati zgolj na folkloristični ravni. To je bila ena izmed glavnih misli, ki je združevala predstavnice Slovenske prosvetne zveze in kulturne združenja (KUGA) iz Veliškega Borištofa, ko so se dogovarjali za praznik avstrijskih narodnih skupin, ki bo naslednji teden 28. in 19. maja na Gradišćanskem. Sodelovali bodo koroški Slovinci, dunajski in gradišćanski Hrvati in Madžari.

Dvodnevno prireditev bo zaključila javna diskusija, ki si postavlja vprašanje ali narodne skupnosti nimajo „enake dileme“, ki jih pa skušajo reševati „po ločenih poteh“? Uvod v razpravo bo pripravil dunajski znanstvenik univ. docent dr. Gero Fischer (ki ga poznamo od Koroških kulturnih dni in drugih prireditev), vsa diskusija pa je usmerjena v vprašanje, kako narodne skupnosti lahko uresničijo skupne interese.

Prireditve, ki jo organizirata SPZ in KUGA, podpirajo tudi Hrvatski akademski klub, Klub slovenskih študentov in Zveza slovenske mladine. Kulturni spored pa bodo oblikovali glasbeniki in likovni umetniki iz Koroške in Gradišćanske. Prireditve se bo začela namreč z lutkovno predstavo šmihelskih lutkarjev „Leteča žaba“, v sredo zvečer pa bodo zaigrali: „Trio iz Roža“, Helmut Radakovič, Lipuš & band ter skupini BRUII in PAX. V razstavo slik so vključeni: Valentin Čertov, Ferdinand Horvath, Gustav Januš, Kristina Kornfeind, Erich Novoszel, Valentin Oman, Pulay Gyula in Zorka Weiss, medtem ko bodo iz svojih del brali: Fric Binting, Jurica Csenar, Csulok Róza, Farsky Tibor, Herbert Gassner, Maja Haderlap, Istvánits Vilmos, Moór János, Andi Novoszel, Jani Oswald, Štefan Pauer, Pulay Gyula, Ana Šoretić in Sütő Ilona.

O življenju z dvema kulturama Med 25. in 28. majem bo mednarodni simpozij na Gradišćanskem

Podijska diskusija v deželnem studiu gradišćanskega radia na temo „Asimilacija ali uveljavljanje – potrebuje Evropa svoje manjšine“ bo prihodnji ponedeljek zvečer eden izmed viškov mednarodnega manjšinskega simpozija na Gradišćanskem. Javno diskusijo, ki jo bo prenašal gradišćanski radio bo vodil intendant Helmut Andics, v diskusiji pa bodo sodelovali med drugim tudi dr. Peter Gstettner, dr. Dietmar Larcher, dr. Gero Fischer, Janko Messner, prof. Eugène Philipps, Pietro Bianci, dr. Hansjörg Waldner in dr. Reginald Vospernik.

Mednarodni simpozij na gradu Schlaining organizira delovna skupnost „ARGE Region-Kultur“, v katero sta vključeni tudi SPZ in KKZ, udeležili pa se ga bodo tudi strokovnjaki in pripadniki manjšin iz Francije, Madžarske, Italije, Švice in Avstrije. Obravnavali pa bodo kulturno delovanje na primeru Okcitancev, Alžančanov in Bretonske (Francija) ter narodnih skupnosti v Avstriji. Posebni delovni krožki pa se bodo

bavili s kulturno in narodno identiteto koroških Slovincov in gradišćanskih Hrvatov (vodita Janko Malle in Joško Vlašič) ter o položaju žena v okviru narodnih skupnosti (sodelujejo Marija Jurič, Maja Haderlap in Marjana Grandič). Ob zaključku simpozija, ki ima nalogo okrepite družbeni pomen narodnih skupnosti, pa bo skupna prireditev vseh udeležencev, kjer bosta celovška profesorja Gstettner in Larcher predavala na temo: „Dvojezičnost – konfliktno žarišče ali možnost za medkulturno učenje?“

Četrto srečanje mladih slovenskih glasbenikov

V okviru počastitve mednarodnega leta miru je Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije vabila v sredo 14. maja glasbenike Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške na koncert v srednjo dvorano Cankarjevega doma. Nasotpajoče in poslušalce je pozdravila predsednica občine Ljubljana g. Kerševan.

Sledil je tudi razgovor s predstavniki Glasbenih šol treh dežel. Kot gosta tega srečanja pa so pozdravili avstrijskega generalnega konzula v Ljubljani dr. Anton Kerna, kateri je bil pozitivno presenečen ob nastopu glasbenikov.

Glasbena šola s Koroške se je predstavila z desetimi točkami na klavirju, kitari, flauti, saksofonu, in harmoniki. Mladi učenci so se odlično predstavili in dokazali učne uspehe Glasbene šole na Koroškem. Predsednik društva prof. Lovro Sodja je izvrstno pripravil to srečanje, ki je ob enem nudilo kvaliteten koncert.

Razveseljivo pa je, da bomo v prihodnjem letu pozdravili mlade glasbenike pri nas na Koroškem.

Bernard

Manjši gostinski lokal, kava, bar ali bife najamem, eventualno odkupim
Ponudbe na ADIT, 61.000 Ljubljana, Kardeljeva cesta 8

SLOVENSKI VESTNIK 40 LET

V okviru nagradnega tekmovanja v pridobivanju novih naročnikov naročam „Slovenski vestnik“ in prosim, da mi list pošljete na naslednji naslov:

Ime in priimek _____

naslov _____

pošta _____

Obvezujem se, da bom naročnino redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete račun in položnico.

(kraj in datum)

(podpis)

Pridobivaj nove naročnike